Элим деб, юртим деб, ёниб яшаш керак

Туркистон

1925 йилдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1997 йил 23 Август Шанба.
№ 66 (14458)

ЭЪТИРОФ

Ўзбекистон раҳбариятининг доно сиёсати миллий салоҳиятдан самарали фойдаланишга қаратилган ислоҳотларни изчиллик билан амалга оширишга кўмаклашди. Айни шу сиёсат ҳозирнинг ўзидаёқ Ўзбекистон Республикасининг жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллашига имкон берди.

Стенли ЭСКУДЕРО,
АҚШнинг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси

Мустақилликни мустаҳкамлаш йўлидаги муҳим қадам

Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи ишга тушди

Халқ хўжалигининг устивор соҳаларида, хусусан, ғалла, нефть, энергетика мустақиллигига эришиш Президент Ислом Каримов ишлаб чиққан тараққиёт йўлининг асосий йўналишлари сифатида белгиланган. Шу мақсадда мамлакатимизда қисқа вақт мобайнида улкан ишлар амалга оширилди. Жорий йилда деҳқонларимиз қарийб 4 миллион тонна ғалла етиштирди. Бу ўзимизни дон билан таъминлаш имконини беради. Даладаги ҳосил бу йил пахта хирмонимиз ҳам юксак бўлишидан далолат бермоқда. Айниқса, Кўкдумалоқ, Алан, Мингбулоқ нефть конларида амалга оширилган ишлар, Муборакдаги компрессор станциясининг ишга туширилиши, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводининг обдон таъмирланаётгани нефть маҳсулотлари билан нафақат ўзимизни таъминлаш, балки уни четга сотиш имконини ҳам беради.

22 август куни иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш йўлида яна бир улкан қадам қўйилди. Қоровулбозордаги замонавий технология асосида жиҳозланган Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи ишга туширилди.

Шу муносабат билан бу ерда халқаро тақдимот маросими бўлди.Уни Бухоро вилояти ҳокими С.Ҳусенов очди. Маросимда тегишли вазирлик, қўмита, концерн, корпорация, уюшма, идора ва ташкилотлар раҳбарлари, шунингдек, дипломатик корпус,мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган халқаро ташкилотлар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримов тақдимот маросимида нутқ сўзлади.

Тадбирда Франциянинг «Текнип» компанияси президенти Пьер Вайо, «Бухоронефтзаводқурилиш» 2-қурилиш монтаж бошқармаси бригадаси бошлиғи, «Меҳнат шуҳрати» ордени нишондори С.Саксонов сўзга чиқиб, мазкур иншоот Ўзбекистон билан юксак тараққий этган Америка Қўшма Штатлари, Франция, Япония, Туркия каби мамлакатлар компания ва фирмалари ўртасидаги амалий ҳамкорлик самараси бўлиб, унинг ишга туширилиши мамлакатимиз иқтисодий салоҳиятини оширишда муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидлади.

Шундан сўнг давлатимиз раҳбари Ислом Каримов ва «Текнип» компанияси президенти П.Вайо завод ишга тушганидан дарак берувчи рамзий лентани қирқдилар. Мамлакатимиз раҳбари завод худудини кўздан кечирди, замонавий қурилмаларнинг иш жараёни билан танишди.

Қарийб 3ОО гектар майдонни эгаллаган, лойиҳа қиймати деярли5ОО миллион доллар бўлган мазкур завод ўтиш даври мураккабликларига қарамай қисқа муддатда қуриб битказилди.Ўзбекистонда хорижий сармоялар иштирокида бу каби йирик лойиҳалар кўплаб амалга оширилмоқда. Бундай мислсиз ишлар матбуот вакилларида, айниқса хорижий оммавий ахборот воситалари мухбирларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида Президент Ислом Каримов журналистларни қизиқтирган ана шу саволларга жавоб берар экан, жумладан бундай деди:

- Бу заводнинг қуриб битказилиши нафақат иқтисодий, балки бир вақтнинг ўзида дунёдаги бир неча йирик қудратли компаниялар билан ҳамкорлик қилиш тажрибаси сифатида ҳам биз учун қимматлидир. Таъбир жоиз бўлса, бу ерда - саҳро қўйнида тараққиётнинг янги намунаси яратилмоқда. Биз завод атрофидаги улкан майдонни кўкаламзор масканга - янги воҳага айлантирамиз.Бу ерда ўрмончилик жамоа хўжалиги, «Жайрон» қўриқхонаси ташкил этилгани, завод ишчилари учун қурилган замонавий шаҳарча бу борадаги ишларимизнинг дебочасидир. Мамлакатимизда хорижий сармоялар иштирокида мазкур завод қурилиши каби кўплаб улкан лойиҳалар амалга оширилмоқда. Демоқчиманки, хорижлик шериклар билан тенгма-тенг амалий ҳамкорлик яхши самаралар бермоқда.

Янги завод тақдимоти маросимидан сўнг давлатимиз раҳбари Бухоро шаҳрига йўл олди.

Маълумки, қадимий шаҳарларимиздан бири Бухоронинг 25ОО йиллиги юбилейига тайёргарлик ишлари ниҳоясига етмоқда.Таъмирдан чиққан тарихий обидалар шаҳар кўркига кўрк бағишламоқда. Давлатимиз раҳбари ана шу иншоотлардан бири - Масжиди Калонда бўлиб, таъмирлаш ишларининг бориши билан танишди. Бу ерда меҳнат қилаётган меъмор ва усталар билан мустақиллик йилларида тарихий қадриятларга, бой маънавий-маърифий меросимизга ҳурмат билан ёндашилаётгани хусусида суҳбатлашди. Улар шўро даврида эътибордан четда бўлган санъатлари қадрланаётганлиги учун йўлбошчимизга миннатдорлик билдирдилар.

Президентимизнинг Бухоро сафари чоғида унга Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И.Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари Б.Ғуломов, В.Норов, Бош вазир ўринбосарлари Р.Юнусов, Қ.Хаққулов, Президентнинг матбуот котиби М.Муҳаммад Дўст ва бошқа расмий кишилар ҳамрохлик қилди.

Аҳмад ХЎЖА,
ЎзА махсус мухбири

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Бухоро нефтни қайта ишлаш заводининг тантанали очилиш маросимида сўзлаган нутқи

Азиз ватандошлар!
Муҳтарам қурилиш иштирокчилари!
Қадрли меҳмонлар!

Авваламбор, Сизлар билан Буюк Истиқлолимизнинг муборак 6 йиллиги арафасида катта тантана, яъни Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи ишга туширилиши маросимида учрашиб турганимдан мамнун ва бахтиёр эканимни изҳор этишга ижозат бергайсиз.

Бундан бир неча йил олдин Қизилкум саҳросининг ўртасида, аждодларимиз тили билан айтганда, «одам юрса оёғи, қуш учса қаноти куядиган» чўлу биёбонда энг замонавий, энг улкан завод қад кўтаради, деб айтганимизда баъзи бировлар афсона, деб ўйлагани ҳеч кимга сир эмас.

Мана, бугунги кунда бунёдкор халқимиз иродаси билан, ажнабий дўстларимизнинг фаол иштирокида афсона ҳақиқатга айланди. Мустақиллигимизни мустаҳкамлаш йўлида яна бир дадил қадам қўйилди.

Барчангизни нафақат бугунги ҳаётимизда, балки келажак ҳаётимизда ҳам муҳим ўрин тутадиган, иқтисодий салоҳиятимиз юксалишига улкан ҳисса қўшувчи мана шу завод ишга тушиши муносабати билан чин кўнгилдан табриклайман.

Азиз қурилиш иштирокчилари!
Муҳтарам меҳмонлар!
Хонимлар ва жаноблар!

Биз бу кунни катта ҳаяжон билан кутганимизни яшириб ўтирмайман. Ўзбекистоннинг қурувчи ва нефтчилари ҳамда уларнинг хорижий ҳамкорлари мамлакатимиз мустақиллигининг олти йиллигига атаб ўзбек халқига ажойиб совға тайёрлашди.

Давлат мустақиллигини эълон қилган дастлабки кунларданоқ биз нефт ва газ соҳасини ривожлантиришга, иқтисодиёт эҳтиёжини ўзимизнинг нефт ва газ манбаларимиз ҳисобидан қондиришга алоҳида аҳамият бериб келмоқдамиз.

Бухоро нефтни қайта ишлаш заводининг қурилиши ва ишга туширилиши биз учун муҳим, айтиш мумкинки, стратегик аҳамиятга эга.

Табиат Ўзбекистондан неъматларини аямаган. Заминимиз қаърида сон-саноқсиз табиий бойликлар, жумладан, ўта муҳим аҳамиятга эга бўлган энергия ресурслари - нефт, газ конденсати, табиий газ мавжуд.

Бугунги кунда мамлакатимизнинг турли минтақаларида 150 дан ортиқ нефт ва газ конлари очилган бўлиб, улардан 92 тасида иш олиб борилмоқда. Ҳозирги пайтда истиқболли Кўкдумалоқ ва Мингбулоқ конларида бурғилаш, ободончилик ва тезда ишга тушириш бўйича фаол иш кетяпти. Буларнинг барчаси узоқ йилларга етадиган ишончли хомашё базасини барпо қилади, республика иқтисодиётининг углеводород хомашёсини қайта ишловчи маҳсулотларга эҳтиёжини таъминлашга имкон берибгина қолмай, республиканинг экспорт салоҳиятини ҳам анча оширади.

Мустақиллик йилларида нефт ва газни қазиб олиш ҳамда қайта ишлаш ҳажми сезиларли даражада ошгани бунинг исботидир. Газ конденсатига эга бўлган нефтни қазиб олиш сўнгги йилларда уч баравардан кўпроққа ошди ҳамда ҳозир 7,6 миллион тоннадан ошиб кетди. Газ қазиб олиш ва қайта ишлаш ҳажми ҳам сезиларли даражада ошди. Ҳозир Ўзбекистон ўзини газ билан тўла таъминлабгина қолмай, уни экспорт ҳам қилмоқда.

Бугун биз олдимизга янада мураккаброқ вазифани - нефт ва газ қазиб чиқариш ҳажмини оширишга эришибгина қолмай, уларни тўла қайта ишлашни таъминлаш, тайёр маҳсулотлар чиқаришни кўпайтириш, иқтисодиётимизнинг турли-туман, юқори сифатли нефт ва газни қайта ишлаш маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондириш вазифасини қўйганмиз.

Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи айнан мана шу вазифани ҳал этишда муҳим ўрин эгаллаши лозим. У лойиҳа қувватида ишлай бошлаганидан кейин Қашқадарё ва Бухоро вилоятларидаги конларда ҳар йили қазиб олинаётган 2,5 миллион тоннадан ортиқ газ конденсатини қайта ишлаш имкони пайдо бўлади.

Республикамиз жаҳон андозаларига мос келадиган нефт маҳсулотларининг кўпгина тури - юксак октанли бензин, авиакеросин, суюлтирилган газ, дизел ёқилғиси ҳамда мамлакатнинг кўпгина тармоқ ва ишлаб чиқариш соҳалари учун зарур бўлган бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқариш имкониятига эга бўлди.

Янги заводнинг фойдаланишга топширилиши республиканинг нефт мустақиллигига эришишини таъминлабгина қолмай, ташқи иқтисодий алоқаларни йўлга қўйиш, Ўзбекистоннинг нефт ва газ, уларни қайта ишлашдан олинадиган маҳсулотларининг жаҳон бозорида фаол иштирок этиши учун кенг истиқболлар ҳам очиб беради.

Азиз юртдошлар ва хорижлик меҳмонлар!

Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи қурилишининг ўзиёқ Ўзбекистоннинг иқтисодий ривожланган мамлакатлар, йирик хорижий фирма ва компаниялар билан ҳамкорлиги мустаҳкамланиб бораётганидан далолат беради. Бу, энг аввало, мамлакатимизда хорижий сармоядорларнинг муваффақиятли фаолият кўрсатиши учун яратиб берилган ҳуқуқий ва иқтисодий шароит ҳамда кафолатларнинг натижасидир. Бу ўзаро ишонч ва яқин фойдали ҳамкорлик натижаси ҳамдир.

Янги завод қурилишини молиявий жиҳатдан таъминлаш ва қурилиш жараёнида Франция, Япония, Америка, Туркиянинг кўпгина машҳур банклари, компания ва фирмалари фаол иштирок этди.

Франциянинг «Текнип» фирмаси, Япониянинг «Марубени» ва «Жей-Жи-Си» компаниялари томонидан лойиҳанинг технологик қисмини амалга ошириш учун барпо этилган консорциум йирик инвестицион лойиҳаларни амалга оширишда моҳирлик ва самарали ҳамкорлик қилишнинг ёрқин мисоли бўла олади. Франциялик ва япониялик ҳамкорларимизнинг, Туркиянинг «Гама» компанияси қурувчиларининг юксак профессионал маҳоратини қайд этмоқчиман.Улар юқори малакали мутахассисгина эмас, ишончли дўст, Ўзбекистонга фойда келтиришни астойдил истовчи кишилар сифатида ҳам ажралиб турадилар.

Завод қурилишида биргаликда иштирок этиш бизни бир-биримиз билан яқинлаштирибгина, бир-биримизни яхшироқ англаш ва бир-биримизнинг ишончимизни қозониш имконини берибгина қолмай, тажриба ва билимларимизни бойитди ҳамда ишончим комилки, бундан кейинги ҳамкорлигимиз учун ҳам мустаҳкам асос яратди.

«Текнип» компанияси лойиҳа директори Брюно Де Лескенга, шу компания учинчи зонаси бошқарувчиси Этьен Горига, «Келлог» фирмасининг вице-президент Кеннет Жеймс Алленга, «Гама» компанияси технология қисми қурилиши бошлиғи Метин Эрдўгмушга, завод қурилишида ишлаган жуда кўп хорижлик мутахассис ва ишчиларга алоҳида миннатдорлик билдираман.

Американинг «Чейз Манхеттен», Япония ва АҚШнинг Экспорт-импорт банклари, Франциянинг «Креди Коммерсиаль де Франс» ва «Париба» банклари сингари машҳур банк тузилмаларининг молиявий кўмагисиз қисқа муддатда бундай йирик объект қурилишини амалга ошириш мумкин эмас эди, албатта.

Биз бугун Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи биринчи навбатининг ишга туширилишида иштирок этиш имконига эга бўлишимизда молиявий ҳамкорларимиз, шунингдек уларга кафиллик қилган Япония Ташқи савдо ва саноат вазирлигининг, Франциянинг «КОФАС» суғурта жамиятининг ҳам улкан хизмати бор.

Фурсатдан фойдаланиб, маросимда иштирок этиб, барчамизнинг қувончимизга шерик бўлаётган «Текнип» компанияси президенти жаноб Пьер Вайони, «Гама» компанияси президенти жаноб Эрол Учерни, «Марубени» корпорациясининг катта бошқарувчи директори жаноб Тэцуо Нишизакуни, «Жей-Жи-Си» компаниясининг катта бошқарувчи директори жаноб Т. Цибантцужини, «Креди Коммерсиаль де Франс» банки вакили Мари-Элен Берар хонимни, «Чейз Манхеттэн банк»нинг бошқарувчи директори жаноб Ричард Кемберленни, «Париба» банки вакили жаноб Жан Пьер Отеллини ва бошқа меҳмонларимизни самимий қутламоқчиман.

Бугун ниятимиз рўёбга чиққани, ишончли шериклар топганимиз, улар билан бундан буён ҳам ҳамкорлик қилишдан манфаатдор эканимиз хусусида фахр билан гапиришга тўла асосимиз бор.Халқларимиз ва мамлакатларимизнинг фаровонлиги ҳамда гуллаб-яшнаши йўлида бундан буён ҳам муваффақиятли ҳамкорлик ва меҳнат қилишимизга ишончим комил.

Азиз дўстлар!

Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи қурилиши, ҳеч муболағасиз, ниҳоятда қисқа муддатда амалга оширилганини алоҳида қайд этмоқчиман. Франциянинг «Текнип» фирмаси билан заводнинг технология қисми қурилиши ҳақидаги контракт 1995 йилнинг июн ойида кучга кирган эди. Бугун эса, орадан атиги икки йил ўтгач, ишларнинг якунланганига гувоҳ бўлиб турибмиз.

Қисқа муддат ичида 262 миллиондан ортиқ АҚШ доллари ўзлаштирилди. Саҳрода, оғир иқлим шароитида барча муҳандислик коммуникацияларига эга бўлган завод қад кўтарди. Миқёс ва техник жиҳозланиши бўйича уни бемалол XXI аср иншоотлари сафига қўшиш мумкин.

Бундай натижага барча қурилиш иштирокчиларининг фидокорона меҳнати туфайли эришилди. Бухоро нефтни қайта ишлаш заводининг қад кўтариши ҳақиқатан ҳам бутун республика миқёсидаги қурилиш бўлди. Ўзбекистоннинг келажаги учун ниҳоятда улкан аҳамиятга эга бу заводни барпо этишга Ўзбекнефтгаз, Ўзмонтажмахсусқурилиш, Ўзсаноатфуқароқурилиши, Нефтгазқурилиши, Сув қурилиши давлат қўмитаси, Энергетика вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Ўзагроқурилиш, Ўзжамхўжқурилиши ҳамда бошқа вазирлик ва идоралар, республиканинг кўплаб саноат ва транспорт корхоналари ходимлари улкан ҳисса қўшдилар. Ишчи ва мутахассисларнинг фидокорона меҳнати, уларнинг юксак профессионал малакаси ва айтган бўлардимки, ватанпарварлиги, ўз халқи олдидаги юксак фуқаролик масъулияти ҳисси, мамлакатимизни янада кучли ва фаровон кўришга интилиши бизнинг ислоҳотлар йўлидан дадил боришимиз ва жамиятимизни янгилашимизнинг муҳим омили эканини яна бир марта алоҳида таъкидламоқчиман.

Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи қурилиши мисолида меҳнаткаш халқимиз нақадар улкан салоҳиятга эга эканига яна бир бор амин бўлдик. Бу - барқарор, бозор иқтисодиёти шароитида тобора ривожланиб бораётган демократик жамият, ҳуқуқий давлат қуриш йўлидаги кўпгина мураккаб вазифаларни ечишга қодир ва буни бугунги кунда амалда исботлаётган реал кучдир.

Мен қурувчилар, ишчилар, раҳбар ва мутахассислар, Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи қурилишига меҳнати синган барча кишиларга улкан, самимий миннатдорлигимни изҳор қиламан. Бу нодир иншоотни барпо этишда қатнашган кишиларнинг ҳаммасини номма-ном санаб чиқишнинг, афсуски, иложи йўқ. Чунки улар минг-минглабдир.
Уларнинг барчаси ҳам самимий миннатдорлик сўзларига лойиқдир.

Бироқ «Бухоронефтзаводқурилиши» 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг ғишт терувчиси Саттор Саксонов, «Бухороқурилиш» дурадгорлар бригадаси бошлиғи Нуриддин Икромов, Бухоро монтаж бошқармаси электр монтажчилар бригадаси бошлиғи Владимир Наплеков, Қоровулбозор НГРЭ бурғиловчи устаси Рамазон Очилов, Энергетика вазирлиги 4-монтаж бошқармаси электр монтажчиси Николай Баев, «Ўзбеккимёмаш» қозонпайвандлаш цехи қозончиси Исмоил Холматов, «Ўзэлектраппарат» 6-цехи катта устаси Надежда Депутатова, Навоий қурилиш бошқармаси механизация бошқармаси оғир кран ҳайдовчиси Ашур Турдиев, «Бухоросувқурилиши» тресги 81-кўчма механизациялашган қурилиш колоннаси экскаватор ҳайдовчиси Музаффар Мусаев, «Қаршиқурилишиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмаси 60-кўчма механизациялашган колонна монтажчиси Ноил Аҳмедов, «Ўзагросаноаттехмонтаж» тресги 376-МСПМК-монтажчилар бригадаси бошлиғи Акбар Сулаймонов, «Ўзқурилишмеханизация» тресги 220-кўчма механизациялашган колоннаси кранчиси Болта Бурҳоновга,шунингдек фидокорона меҳнати билан мамлакатимиз фахрига айланган юзлаб ўз ишининг усталари номини алоҳида тилга олиб, уларнинг барчасига катта раҳматлар айтмоқчиман.

Азиз дўстлар!
Ватандошларим!
Хонимлар ва жаноблар!

Бухоро нефтни қайта ишлаш заводини барпо қилиш ва ўз вақтида фойдаланишга топширишда иштирок этган барча кишиларга шахсан ўз номимдан ва Ўзбекистон халқи номидан яна бир марта самимий миннатдорлик билдиришга ижозат бергайсизлар.

Барчангизни Ўзбекистон тарихидагина эмас, ҳар биримизнинг таржимаи ҳолимиз ва тақдиримизда юз берган бу қутлуғ воқеа - Бухоро нефтни қайта ишлаш заводининг ишга тушиши билан яна бир бор муборакбод этаман.

Бу иншоотни барпо этишда қатнашган инсонларнинг қўли асло дард кўрмасин.

Юртимизда шундай қувончли воқеалар янада кўпайсин!

Аллоҳнинг ўзи она диёримизнинг ва ҳар биримизнинг йўлимизни чароғон этсин, бизларни ёмон кўзлардан асрасин!

Бизни улуғ айём -- Истиқлол байрами сари тобора яқинлаштираётган ушбу ҳафта муҳим воқеаларга жуда бой бўлди. Чунончи куни кеча матбуотда эълон қилинган ҳукуматимиз раҳбарининг "Ўқитувчилар ва ўқувчилар турмуши, моддий шароитларини яхшилашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида'' ги Қарорини нафақат муаллимлару ўқувчи-ёшлар, балки бутун халқимиз катта мамнуният билан кутиб олди. Ушбу Қарорни атрофлича шарҳлаб беришни Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирининг ўринбосари, иқтисод фанлари номзоди Муртазо СУЛТОНОВдан илтимос қилдик:

-- Муртазо Султонович, дунёда ўқитувчиликдек сермашаққат касб жуда кам учраса керак...

-- Тўғри. Уларга, қолаверса барча турдаги мактаб интернатларда, ўрта ҳунар-техника билим юртларида, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ўқиётган етим болаларга, қаровсиз қолган, тўлиқ давлат таъминотида бўлган болаларга ишга жойлашиш чоғида ҳар бирига энг кам иш ҳақининг 16 баравари миқдори ҳисобидан кийим-бош, пойафзал ва жиҳозлар, дастлабки харажатлар учун эса энг кам иш ҳақининг 1,5 баравари миқдорида ёрдам пули берилади. Янги қарор асосида бундай ўқув муассасалари раҳбарларига етим болаларга ва қаровсиз қолган, тўла давлат таъминотида бўлган болаларга улар муддатли ҳарбий ва муқобил хизматга чақирилган ҳолларда, шунингдек никоҳдан ўтганда, уларнинг хоҳишига кўра, энг кам иш ҳақининг 16 баравари миқдоридаги пул компенсацияси бериш ва ушбу суммани кийим-бош, оёқ кийим ва жиҳозлар ўрнига республика Халқ банки муассасаларига битирувчи номига омонат сифатида ўтказиш ҳуқуқи берилади.

ҲАЛҚИМИЗ УЧУН ЯНА БИР ҚУЛАЙЛИК

Қарор ва шарҳ

-- Қарор ҳам айнан шу соҳа ходимларининг ҳаёт фаровонликларини оширишни кўзда тутади-да! Унинг дастлабки бандида айтиб ўтилганидек, шу йилнинг 1 сентябридан бошлаб умумтаълим мактаблари ва мактаб-интернатларнинг ҳамда ўрта махсус ва ҳунар-техника ўқув юртлари ўқитувчилари учун энг кам ойлик иш ҳақига фоизларда табақалаштирилган қўшимча ҳақнинг муайян миқдорлари белгиланди. Бунга кўра дафтар текширганлик учун бошланғич синф ўқитувчиларига 30 фоиз, юқори синф ўқитувчиларига, ўрта махсус ва ҳунар-техника ўқув юртлари муаллимларига ёзма ишларни текширганлик учун тил ва адабиёт бўйича 40 фоиз, математика бўйича 30 фоиз, стенография бўйича 20 фоиз, ўрта махсус ва ҳунар-техника ўқув юртлари муаллимларига чизмачилик, техник математика бўйича ёзма ишларни текширганлик учун 25 фоиз миқдорда қўшимча ҳақ тўланади. Юқорида номи қайд этилган таълим муассасалари муаллимлари ва бошқа ходимларига синф раҳбарлиги учун 50 фоиз миқдорда қўшимча ҳақ тўланади.

Ундан ташқари ўқув-тарбия жараёнлари билан бевосита боғлиқ раҳбар ходимларнинг, жисмоний ва ақлий ривожланишида камчилиги бўлган болалар ва ўсмирлар учун махсус ўқув тарбия синфларидаги алоҳида иш шароитлари учун муаллимлар, руҳшунослар, ишлаб чиқариш таълими усталарининг ставкалари ва ойлик маошларига қўшимча ҳақ 2 баравар оширилиши ҳам мазкур қарорда кўрсатиб ўтилган.

-- Қарорда Меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилар тўғрисида ҳам фикр айтилган экан.

-- Қарорда айтилишича, 1-синф ўқувчилари бу йил ўқув қуроллари билан бепул таъминланар экан. У қандай амалга оширилади ва ўқув қуроллари нималардан иборат?

-- Барча мактабларнинг директорлари 1-синф ўқувчилари сони тўғрисидаги маълумотларни туман, шаҳар халқ таълими бўлимларига тақдим этади. Туман, шаҳар халқ таълими бўлимлари умумлаштирилган маълумотларни, ҳокимлик билан келишиб Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими Вазирлигига, вилоят халқ таълими бошқармаларига ва Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармасига тақдим этади. Ҳудудий органлардан йиғилган буюртманомаларни Халқ таълими вазирлигининг ''Таълимтаъминот'' Бош бошқармасига ва Мактаблар бош бошқармасига тақдим этади.

Ўқувчиларга топшириладиган ўқув қуроллари тўпламига қуйидагилар киради: портфель, 12 та дафтар, оддий ва рангли қаламлар, пластилин, қаламдон, ручкалар, ўчирғичлар, елим, рангли қоғозлар тўплами, расм чизиладиган альбом ҳамда бўёқлар. Ушбу ўқув қуролларини 1-синф ўқувчиларига тантанали равишда ҳокимликлар раҳбарлари, маҳаллий кенгаш депутатлари, ота-оналар қўмитаси ҳамда халқ таълими органлари вакиллари 1 сентябрда ёки ҳокимликлар ва тегишли идораларнинг қарорига кўра бошқа белгиланган муддатда топширилади. Биздаги мавжуд маълумотларга кўра бу йил республика бўйича жами 632848 нафар болажон биринчи синфга боради. Демакки, ҳар бир ўқув қуроли шунча миқдорга тенг бўлиши керак. Улар ўзимизда, Россия, Чехия, Бирлашган Араб Амирликлари, Хитойда ишлаб чиқарилган. Дастлабки ўқув қуроллари Хитойдан кела бошлади.

-- Кам таъминланган оилаларнинг бошланғич синф ўқувчиларини қишки кийим-бош билан бепул таъминлаш тартиби қай йўсинда кечади?

-- Мактаб раҳбарлари ота-оналар қўмитаси билан биргаликда кам таъминланган оилаларнинг 1-4 синфлар ўқувчиларини аниқлайди. Ушбу маълумотларни кийим-бош ўлчами ва боланинг жинсини кўрсатган ҳолда халқ таълими туман(шаҳар) бўлимларига тақдим этади. Халқ таълими органлари мактаблар бўйича маълумотларни тўплаб умуман туман (шаҳар) бўйича қишки кийим-бошга бўлган эҳтиёжга йиғма ведемость тузади ва ҳокимлик билан келишиб Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими Вазирлигига, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармасига ва вилоят халқ таълими бошқармасига тақдим этади. Қишки кийим-бош тўпламига қуйидагилар киради. Пальто ёки куртка, этик, бош кийим, қўлқоп, умуман олганда кам таъминланган оилаларнинг ўқувчилари учун кийим-бошга бўлган эҳтиёж муайян бошланғич синф ўқувчилари умумий сонининг 15 фоизидан ошмаслиги керак. Ўқувчиларга кийим-бош ва пойафзаллар бериш шу йил сентябрь ойида ота-оналар қўмиталари ва халқ таълими идоралари вакиллари томонидан амалга ошириладн. Жамоа томонидан топширилган темир-терсак, чиқинди қоғоз, пилла, пахта толаси учун тайёрлов ташкилотларидан маблағ тушганда мактаблар, туман (шаҳар) халқ таълими бўлимлари раҳбарлари уларни қўшимча равишда кийим-бош сотиб олиш учун сарфлашга ҳақлидир.

-- Муртазо Султонович, ўқув қуроллари, кийим-бош бир қарашда унчалик қиммат бўлмаса-да, лекин буни бутун республика миқёсида тарқатилганда жуда катта сарф-харажатлар келиб чиқади-ку...

-- Албатта. 1-синфга ўқишга келадиган 670 мингга яқин ўқувчининг барчасини ўқув қуроллари комплекти билан бепул таъминлаш учун 536 миллион сўм, бошланғич синфлардаги камхарж оилалар болаларини қишки кийим билан таъминлаш учун 937,5 миллион сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилган.

Булардан ташқари ўқитувчиларнинг асосий вазифаларига кирмайдиган ишларни бажарганликлари учун қўшимча ҳақни 50 фоизга кўпайтириш, ақлий ва жисмоний нуқсонга эга бўлган болалар билан ишлайдиган педагоглар иш ҳақи ставкаларига тўланадиган қўшимча ҳақни икки баробар кўпайтириш, барча турдаги интернатлар, Меҳрибонлик уйлари тарбиячилари иш соатларини камайтириб ҳафтасига 25 соатга келтириш ҳисобига ва бошқа мақсадларга қарийб 95 миллион сўм сарфлаш кўзда тутилган.

Эслатиб, ўтиш жоизки, 1-синф ўқувчилари ўқув қуроллари билан бошланғич синф ўқувчиларининг 15 фоизидан ошмаган кам таъминланган оилаларнинг болаларини қишки кийим-бош тўплами билан шу йилнинг 1 сентябридан бошлаб ҳар йили бепул таъминланади. Бу юмушларнинг бажарилишида, қатъий назоратга олинишида Республика ''Таълимтаъминот'' Бош бошқармаси мутасадди ходимларининг ҳам ҳиссалари каттадир.

Сўнг сўз ўрнида

Суҳбат чоғида шу нарса аён бўлдики, янги қарорнинг 4-бандини белгиланган муддатларда бажарилишини таъминлаш бўйича вазирлик қошида махсус штаб тузилиб, унга Муртазо Султоновнинг ўзлари раҳбарлик қилаётган эканлар. У киши ўқувчиларга берилажак кўмак -- кийим-кечаклар, бежирим пойафзал, чиройли папкалару, бошқа ўқув қуроллари намуналарини бизга кўрсатганларида, юқоридаги қарорнинг бажарилишига сидқидилдан, астойдил киришилганидга яна бир карра ишонч ҳосил қилдик. Уларни кичкинтойлар учун Истиқлол туҳфаси деб атаса ҳам бўлади. Қўш шодиёна деганларидек, болажонлар роса қувонадиган бўлишди-да!

Назокат УСМОНОВА

Ҳар қандай тараққиётнинг бош асоси ижтимоий муаммоларни ҳал этишнинг йўналишларини танлай билишдан бошланади. Муаммолар эса мазмунан қай бир соҳада бўлмасин улар бир ё ўн кишининг тафаккуридаги нарса эмас, балки тараққиётга туртки, бошқача айтганда сабабчи бўладиган ҳаётий заруратдир. Бугунги турмуш тарзимизда ҳал этилиши лозим бўлган, моҳиятига кўра зарурий эҳтиёжга айланган вазифаларни мумкин қадар тезроқ ҳал этиш эртанги турмушимизнинг қай даражада бўлишини белгилаб беради.

ТАРБИЯ МУКАММАЛ БЎЛСИН

Ёшлар ва ҳуқуқ

Мамлакатимизда шу кунгача амалга оширилган иқтисодий ислоҳотларнинг дастлабки самаралари шундан далолат берадики, халқимиз ўз куч-қудрати, яратувчанлиги, меҳнат машаққатлари олдида сабот ва матонатли эканлигини намоён эта билди. Истиқлолга эришган юртимнинг мустақил халқи- ўзбегимнинг меҳнатлари қадрини топди. Уни дунё таниди, у эса дунёни кўра билди.

Иқтисодиётимиздаги олға силжишларни албатта, қонунлар бошқариб боради. Шу жиҳатдан олиб қараганда Республика Олий Мажлисининг ўтган сессияларида қабул қилинган, ҳозирги кунда амалда ўз ифодасини топаётган қатор қонунларимиз ҳуқуқий ислоҳотлар самарадорлигини таъминлашда катта аҳамият касб этмоқда. Албатта, шу кунгача қабул қилинган қонунларни икки оғиз гап билан шарҳлаш, уларнинг тараққиётимиздаги тарихий ўрни ва аҳамиятини тушунтириб бериш мушкул. Гап шундаки, янги моддий дунё ва уни бошқаришдаги янгича механизм вужудга келаётган экан, шубҳасиз, бунда ҳуқуқий ислоҳот бош тарозибондир.

Мамлакатимизда илгариги пайтларда ҳуқуқий таълим, ҳуқуқий маданиятни оширишга аҳамият берилмаганлигини, мавжуд қонунлар эса маҳаллий шарт-шароитларга зид, жиноят оламига қарши курашда ҳаётдан йироқ бўлганлигини биз ҳуқуқшунослар яхши биламиз. Эндиликда ўз қонунларимиз, демократик асосларга қамралган тамойилларимиз бор экан, демак, аҳоли ўртасида, айниқса, ёшлар ўртасида ҳуқуқий таълим ва маданиятни юксалтириш биринчи галдаги вазифа бўлиб қолаверади. Юртбошимиз ҳуқуқшунос олимлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари билан қилган учрашувида тўғри таъкидлаганидек, ҳуқуқий таълим ҳаётга кириб бормас экан, маданият ҳақида гап бўлиши мумкин эмас. Шу жиҳатдан олиб қараганда, яқиндагина Президентимизнинг "Ҳуқуқий тарбияни яхшилаш, аҳолининг ҳуқуқий маданияти даражасини юксалтириш, ҳуқуқшунос кадрларни тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, жамоатчилик фикрини ўрганиш ишини яхшилаш ҳақида"ги Фармонининг эълон қилиниши, халққа етказилиши ва бу борадаги ижобий фикр-мулоҳазалар, таклифларнинг билдирилишининг ўзи ҳуқуқий тарбия даражаси юртимизда паст бўлиб келганлигини, мазкур ҳужжат эса ниҳоятда вақтида қабул қилиниб, у ҳаётий зарурат бўлганлигини кўрсатади.

Тўғри, ўтган беш йилдан ошиқ вақт ичида ҳуқуқ борасида бир қадар тарғибот-ташвиқот ишлари, айниқса, амалий-илмий анжуманлар, ёшларнинг мутахассис олимлар, давлат ва жамоат арбоблари билан учрашувлари ўтказилиб келинди. Лекин булар содир бўлаётган иқтисодий-ижтимоий ўсиш жараёнида денгиздан томчи, холос.

Кўнгилда савол туғилиши мумкин: "Ҳуқуқий мавзуларда амалий ишлар қилинаётган экан, қонунлар қабул қилиниб, ижроси таъминланаётган экан, у ҳолда нима учун жиноятчилик мавжуд?" Ҳамма гап, юртбошимиз айтганидек, ҳуқуқий таълим самарадорлигининг пастлигида. Шу вақтгача кўр-кўрона ишлаб келинмаганлигига, маданий савия тирноқчалик бўлмаганлигига ким кафолот бера олади. Агар таҳлилдан ўтказилса, ҳозирги 18 ёшдан ўттиз ёшгача бўлганларнинг деярли тўқсон фоизи ҳуқуқий илмдан орқада қолиб келаётган кишилардир. Бунга ўқиш, ўқитишдаги сусткашлик сабаб. Ҳуқуқий илм, маданиятдан йироқлиги эса кишини турли жиноий кўчаларга бошлаб киради. Бунга мисоллар келтиришим мумкин.

Поп тумани Майдамиллат қишлоғида яшаб келган Бахтиёр Алимқулов турмуш ўртоғи Муҳаббат Давлатова билан бирга яшаб келгани ҳолда узлуксиз безорилик хатти-ҳаракатларини содир этган. Эрининг доимий спиртли ичимлик ичиб маст юриши, арзимаган баҳоналар билан жанжал қилишидан безиган М. Давлатова отасининг уйига кетиб қолди. Ичкиликбозлик оилавий муҳитни шу даражага келтириб қўйдики, оқибати хунук воқеа билан тугади. Яъни мастлик орқасида Бахтиёр хотинини пешонасига пичоқ билан уриб, тан жароҳати етказди. М. Давлатова касалхонага ётқизилди.

Келинг, шу ўринда оилавий турмушнинг бузилишига олиб келган айрим ҳолатларни таҳлил назаридан ўтказайлик. Биринчидан, эр ва хотин турмуши қонуний никоҳга асосланмаган. Яъни, бунда қонун бузилиб, битта мулланинг бир коса сув устида "ўқиб" қўйиши натижасида оила пойдевори қўйилган. Иккинчидан, ўртада битта фарзанд дунёга келган бўлса-да, отанинг оила олдидаги масъулияти ошмаган. Жавобгарлик ҳисси йўқ. Учинчидан, сурункали ичкилик ичадиган йигитга қандай қилиб бировнинг нондай ширин ва азиз фарзандини топшириш мумкин. Ичкилик ичиб, жанжалкашлик билан шуғулланадиган кишининг маънавиятини пок деб бўладими?!

Моддий дунёда ҳар бир нарсанинг сабаб ва оқибати, ибтидоси ҳамда интиҳоси бор. Яралган оламда одамзотнинг бошқариш қонунияти бор: бу умумталабларга бўйсунган ҳолда яшаш ҳаққидир. Ҳақ яшаш учун эса ҳуқуқни билиш лозим. Аммо, номлари зикр этилган шахсларда ҳуқуқий билим нари турсин, оддий оилавий муносабат қоидаларини англаш, идрок этиш ҳисси ҳам йўқ. Шундай экан, уларни ҳуқуқий маданиятли кишилар деб бўладими?

Ёки Ҳусан Нурматов деган шахс фаолиятини олиб кўрайлик. У 26 ёшда. Поп туман Яккатут қишлоғида туғилган. Ўрта маълумотли. Илгари ҳам жиноий қилмиши учун судланиб, жазони қисман ўтаган. Киши аввало ўз хатти-ҳаракатига жавоб бера билиши керак. Ана шу жавобгарлик ҳисси йўқлиги сабабли ҳам Ҳусан кейинги жиноятга қўл урди. Яъни мастлик орқасида ҳамқишлоғи Нодиржон Охуновга тан жароҳати етказди.

Бу сатрларни ўқиётган киши безорилик ёки бошқа бир жиноятга қўл ураётган шахсни қонуний жазога тортмасдан бурун жамоат тарбиясига бериш ҳам мумкин-ку, деган ўйга борса ажабмас. Йўқ, қонун олдида ҳамма баробар. Аввало, жамоат шахс тарбиясида ҳуқуқбузарлик ҳолларига йўл қўймаслиги керак эди. Ахир қадим ўтмиш замонларда давлатдан ташқари жамоат таъсир кучи, қонун-қоидалари фуқаролар тинчлиги, турмуш омилини таъминлаб турган-ку! Лекин бизнинг давримизга келиб лоқайд муносабат пайдо бўлаётганлиги ғоят ташвишлидир.

Таҳлиллар шуни кўрсатадики, Поп тумани бўйича шу йилнинг олти ойи ичида содир бўлган жиноятларнинг олтмиш фоизи майда ўғирлик ва гиёҳванд моддалар олди- бердиси билан шуғулланиш. Унинг асосий иштирокчилари ёшлар. Ёш бўлганда ҳам оилалик, катта ҳаётга кириб келган йигит-қизлар. Афсуски, уларни поклик йўлига сола билмаганлар.

Поп туман Хўжаобод қишлоғилик Азамат Обидов маст ҳолатда ҳамқишлоғи 10- уйда яшовчи Санобар Жўраеванинг омборхонасига ўғирликка тушган. "Дўстлик" жамоа хўжалигида яшовчи Рустам Каримбоев эса экиш ман қилинган наша ўсимлигини экканлиги учун жиноий жавобгарликка тортилди. Илгари ҳам судланган Вячеслав Максимов эса Халқобод шаҳарчасидан, ҳеч қаерда ишламай, гиёҳвандлик билан шуғулланиб қайта судланди. Унинг ҳамшаҳри Алексей Беличенко эса уйида 500 грамм нашани яширинча сақлаганлиги ошкор бўлди. Оқибати эса маълум.

Ичкиликбозлик ёки гиёҳвандлик орқасида ҳуқуқбузарликлар келиб чиқаётганлиги ҳақида ўнлаб мисол келтириш мумкин. Аммо гап ҳозир ёшлар ўртасида жиноят содир бўлаётганлиги хусусида эмас, балки унинг келиб чиқиш омиллари ҳақида бормоқда. Ҳозир далада кетмон чопаётган деҳқон йигитнинг ҳам, корхонада мато тўқиётган ишчининг ҳам хаёли битта жойда: пул топиш, бола-чақа боқиш. Уни ҳуқуқдан сабоқ бераман, деб билим юртига тортиб келолмайсиз. Ишчи-деҳқонни рўзғордан бўлак нарса қизиқтирмайди. Ҳуқуқий таълим манбаи улар учун радио, телевидение, газета - журнал бўлмоғи керак. Болалари эса мактабда ҳуқуқий сабоқдан аъло ўқишлари учун бутун имкониятни ишга солиш керак. Бунда эса Президентимиз Фармонида кўрсатилганча, кадрлар асосий ўрин тутмоғи лозим. Ҳуқуқшунос муаллим қанчалар чуқур билим, замонавий ташвиқотчи бўлса, унинг ўқувчилари ҳам шунчалар бўлади. Болалар мактабдан ҳуқуқий саводхон бўлиб улғайсалар жиноий қилмишлар барҳам топиб бораверади. Иқтисодиётни юксалтириш учун янгича ишлаб чиқариш ускуналари қанчалар аҳамиятли бўлса, ҳуқуқий маданиятнинг барқ уришида бу тизимдаги сабоқ ҳам шунчалик муҳим. Ахир "қозонда бўлса чўмичга чиқади" дейдилар-ку!

Шу ўринда яна бир фикр : ёшлар ўртасида турли жиноий ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида маҳаллалар, қишлоқларда "Ёшлар ҳуқуқ мактаблари"ни ташкил этиш, маҳаллий газета ва радиоэшиттиришларда улар билан турли баҳс- мунозаралар ўтказиб бориш муҳим аҳамиятга эгадир.

Президентимизнинг ўз вақтида берган Фармонлари асосида ҳуқуқий таълимни жамоатчилик таъсир доирасига ололсак, мақсадга мувофиқ бўларди.

Яна бир гап : ҳуқуқий маданиятни оширишда биз суд идоралари ходимлари ҳам жойларга тез-тез чиқиб, янги чиққан қонунлар, қарорлар моҳияти, мазмунини аҳолига тушунтириб боришимиз керак. Судларнинг тўғридан тўғри фуқаролар билан ҳуқуқий таълим соҳасидаги мулоқотлари ислоҳотлар самарадорлигини таъминлашда муҳим омилдир.

Қурбонбой КАНАЕВ,
Поп туман суди раиси

Иқтидорлилар – юрт бахти!

ЛИЦЕЙ НУФУЗИ ОШМОҚДА

Иқтидорли ёшларнинг таълим олишини такомиллаштириш, уларни касб ва ҳунар эгаллашга тайёрлаш борасидаги ишларимизда кескин ўзгаришлар юз бермоқда. Шундай ўзгаришлар сирасига иқтидорли ўқувчилар таълимини ташкил этувчи гимназия ва лицейларнинг таъсис этилиши ҳам киради.

Иқтидорли ўсмирлар лицейлари бугунги куннинг нуфузли илм масканларига айланди. Буни Нукусдаги ўзбек-қорақалпоқ-турк лицейи фаолиятида чуқур ҳис қилса бўлади.

Қўшма лицей таъсис этилганидан буён орадан кўп вақт ўтгани йўқ. Аммо шу қисқа муддатда лицей ўз қиёфасига, таълим жараёнини уюштириш дастхатига, энг муҳими, Оролбўйи ҳудудида обрў-эътибор қозонишга эришди.

Лицей ишининг пировард натижасини уни битирган ўқувчиларнинг олий ўқув юртлари талабаларига айланиши белгилаб беради. Мисолларга мурожаат қиладиган бўлсак, 1995/96 ўқув йилида қўшма лицейни битирган 53 нафар йигит ва қиздан 47 нафари олий ўқув юртларига ўқишга кирди.

Қўшма лицейда 1997/98 ўқув йилига қабул ишлари якунланди. Лицейнинг 6-синфига 254 ўқувчи талабгор бўлиб, улардан 25 нафари, 8-синфга 910 нафар хоҳловчидан 25 нафари қабул қилинди. Конкурснинг бу қадар катта бўлиши лицей обрўси кундан-кун ошиб бораётганидан дарак бермоқда.

Лицейда янги ўқув йилига тайёргарлик қизғин бормоқда. Таълим даргоҳи биносини таъмирлаш ишлари ниҳоясига етмоқда. 1997/98 ўқув йилида ўзбек-қорақалпоқ-турк лицейи 181 ўқувчига таълим беради. Улар келгусида малакали мутахассислар бўлиб етишиш учун дастлабки таълимни қўшма лицейда оладилар.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ,
"Туркистон" мухбири

Мустақиллик фарзандлари...

Шу куннинг мавзуси

КАМАРБАСТАМИЗ

Республикамизнинг иқтидорли ёшларига билим олишда, малакасини оширишда ҳамда уларнинг илмий, ижодий ишларига моддий ва молиявий ёрдам беришда Улуғбек номидаги истеъдодли ёшларни қўллаб қувватлаш жамғармасининг салмоқли ҳиссаси бор. Жамғарма Бош директори Исфандиёр ЛАТИПОВ билан суҳбатда бўлдик.

-- Авваламбор шуни айтиб ўтиш кераккки, Инсон манфаатлари йилида йигит-қизларимизнинг истеъдоди ва куч-ғайратини ҳам маънавий, ҳам моддий жиҳатдан рағбатлантириш, уларга кўмак бериш, муҳофаза этиш, эл-юрт равнақига хизмат қиладиган эзгу амаллар атрофида жипслаштиришни энг биринчи галдаги вазифа қилиб белгилаб олдик. Республикамиз мустақиллигини мустаҳкамлашда ёшларимизнинг Ватанга бўлган муҳаббатини, миллий ифтихор, миллий урф-одат, қадриятларимизга, тарихимизга нисбатан ҳурматларини тобора ошириш мақсадида шу йилнинг ўзида бир қанча тадбирлар, кўрик-танлов, фестиваллар ўтказишга муваффақ бўлдик.

Шу йилнинг март ойида Тошкент Давлат университети қошидаги С.Сирожиддинов номли иқтидорли ёшлар лицей-интернатда Республика ўқувчиларининг аниқ фанлар олимпиадаси бўлиб ўтди. Халқ таълими вазирлиги билан ҳамкорликда ўтказилган иқтидорли болаларнинг Республика 6-слёти кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди. Мазкур вазирлик қошидаги техник ижодиёт марказининг йил давомида уюштирган мусобақа, танлов, ижодий кўргазмалар, кинофото фестивалларида ҳам жамғармамизнинг ўзига яраша улуши борлигини мамнуният билан таъкидлаб ўтмоқчиман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда "Маънавият ва маърифат" Республика жамоатчилик маркази билан ҳамкорликда қўшма қарор қабул қилдик. Унга кўра юртимиз вилоятларида таҳсил олаётган аълочи ва истеъдодли ёшлар йил давомида Тошкент шаҳрининг диққатга сазовор жойлари билан таништирилди. Атоқли ёзувчи, шоирлар, олимлар билан ижодий учрашувлар уюштирилди. Бу қўшма қарорнинг биринчи йўналиши бўйича амалга оширган тадбиримиз бўлса, иккинчи йўналиш бўйича ўзимиз юқорида номи зикр этилган ва вазирлик, жамғарма ҳамда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Давлат телерадиокомпанияси билан ҳамкорликда Сирдарё, Жиззах, Самарқанд, Навоий, Бухоро ва Қашқадарё вилоятларида маърифий-тарбиявий аҳамиятга молик учрашувлар ўтказдик. Жамғарма қошидаги "Умид" болалар фольклор рақс дастасининг мусиқий дастури нафақат фарзандларимизга, балки катталарга ҳам манзур бўлди.

Кези келганда шуни айтиб ўтмоқчи эдимки, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Азимжон Азизов раҳбарлик қилаётган "Умид" дастаси яқинда Туркиянинг Ялова шаҳрида ўтказилган 1-Халқаро болалар фольклор фестивалида иштирок этиб, фахрли биринчи ўринга сазовор деб топилди.

Шу йилнинг 1-6 июль кунлари эса Жиззахнинг Зомин туманида ижодкор ёшларнинг кўчма семинар-танловини Ёзувчилар Уюшмаси, Ўзбекистон ёшларининг "Камолот" жамғармаси билан ҳамкорликда ўтказдик. Диёримизда ҳар йили анъанавий тарзда ташкил этиладиган Халқаро аэрокосмик мактаби тадбирларини қўллаш учун жамғармамиз томонидан маблағ ажратилди. Умуман олганда "Коинот" илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси билан анча йиллардан буён самарали ҳамкорликдамиз.

Мустақиллигимизнинг 6 йиллиги ҳамда кўҳна Бухоро ва Хева шаҳарларининг 2500 йиллик тўйига бағишлаб ўтказаётган "Истеъдодларни излаймиз" кўрик-танлови ҳам ўз ниҳоясига етмоқда. Мазкур кўрик-танлов ёшларнинг фан-техника, санъат ва маданиятнинг барча соҳаларига бўлган фаолликларини янада ошириш, янгиликларни такомиллаштириш, ҳаётга тадбиқ этиш ва кенг жорий қилиш, оммага ёйиш, йигит-қизларнинг техника ижодиёти, кашфиётчилик, топқирлик каби хусусиятларини қўллаб-қувватлашга қаратилгандир. Ушбу танлов асосан тўрт йўналишда олиб борилиб, булар қуйидагилардан иборатдир: "Кашфиёт эт, Ўзбекистон ёшлари!" йўналиши техника ижодиёти бўйича қилинган ихтиро, кашфиёт, янгиликлар, конструкторлик лойиҳаларини кўриб чиқади. "Ижод эт, Ўзбекистон ёшлари!" йўналиши адабиёт, санъат, ҳайкалтарошлик, журналистика соҳаларини қамраб олади. "Саломат бўл, Ўзбекистон ёшлари!" йўналиши тиббиёт соҳасидаги янгиликларга эътибор қаратса, "Ватанни асра, Ўзбекистон ёшлари!" йўналиши эса инсоннинг экологик саломатлигини таъминловчи янги техник қурилмалар ва усуллар, атроф-муҳитни муҳофаза этувчи мустаҳкам технология ҳамда яратилган янги экологик лойиҳаларни кўриб чиқади.

Бир сўз билан айтганда, республикамиздаги истеъдодли, ақл-заковатли, ижодий фикрловчи ёшларнинг тафаккурини юксалтириш, илм-фан жонкуярлари ва истеъдодли ижодкорларни қўллаб-қувватлашда ҳамиша камарбастамиз. Мустақиллигимиз абадий бўлишини, давлатимизнинг буюк келажагини таъминловчи ёшлар эса изланишу меҳнатдан толмасликларини истардим!

Суҳбатдош НАЗОКАТ

УНИНГ УМРИ ЗОЕ КЕТМАДИ

Тарихда халқимизнинг маърифатли бўлиши учун курашган шундай беназир инсонлар борки, бугунги дориломон кунда уларнинг номларини фахр ва ифтихор билан тилга олмасдан иложимиз йўқ. Мустабид тузум туфайли узоқ вақт рўшнолик кўрмаган, элимизнинг саводли ва билимли бўлишига ўз ҳаётини бағишлаган шахслардан бири Илҳом Одилийдир. Афсуски, 30-йиллардаги даҳшатли қатағон туфайли бошланган хайрли ишлар поёнига етмай қолди.

1937 йил 25 август. Яна 5 кундан сўнг Илҳом ака орзиқиб кутган янги ўқув йили бошланади. Муаллим учун ўз ўқувчилари билан такрор дийдор кўришиш қанчалик завқли эканлигини сўз билан ифода этиш амри маҳол. Афсуски, унинг қувончи узоққа бормади. Ҳалоллик ва тўғрилик каби инсоний фазилатлар руҳида тарбия топган, меҳнатда чиниққан Илҳом Одилий шу куни туҳмат билан ҳибсга олинди. Ўшанда у эндигина Қримдан дам олиб қайтганди. Бош-қош бўлиб қурдирган 2 қаватли янги мактаб биносида қўнғироқлар жаранглашини орзиқиб кутарди. Аммо, унинг умидларига дафъатан болта уришди. Меҳнат қаҳрамонининг гарданига ўзи яшаётган маҳаллада "гап" ташкил қилиб, ҳамфикрлари билан шўрога қарши аксилинқилобий ҳаракат олиб борган, деган тавқу лаънат юкланди. Тунги сўроқларда терговчилар дўқ-пўписасига парво қилмаган Илҳом Одилий жами туҳматни рад қилиб, танлаган йўли ҳақ эканлигини баён этарди. Начора, зиёкорнинг ҳақ сўзларига асло ишонишмади, пуфлаб тўлдирилган жиноий ишдаги ғаразли далиллар асосида иш кўрган "учлик"нинг 1937 йил 21 октябрдаги қарорига кўра Илҳом Одилий 10 йил хат олмаслик шарти билан бадарға қилинди.

...Инсон дунёга келибдики, беҳад синовларга бот-бот дуч келади. Аслида, у тинч яшашни, беҳаловат оила қуришни, бола-чақали бўлиб, ўзи яшаётган жамиятда эмин-эркин меҳнат қилишни кўнгли тусайди, албатта. Надоматлар бўлсинки, бунга ҳар вақт ҳам йўл қўйишмайди. Уни турли мушкулотларга рўпара қилишиб, ақл бовар қилмайдиган чиғириқлардан ўтказишади. Хом сут эмган банда эса бу жабрларга ҳар доим ҳам чидаш қудратига эга эмас. Бир гал бўлмаса, бошқа сафар эгилади, ўз жонини ўйлаб, фисқу фасодга бош қўшади. Худди ана шу кўргулик туфайли ҳам қанча-қанча бегуноҳлар жонига зомин бўлинган. Куч ишлатиб яқин дўстлари, оиласи олдида бадном қилинган.

Ўйлаган сари, мени беором хаёллар қатағон йилларга олиб кетаверади. Ўша кунларда Москва, Ярославль, Владимир, Кемерово, Магадан ва яна билмадим, қанча-қанча жирканч қамоқхоналарда шахсга сиғиниш йиллари азоб чеккан инсонлар қиёфасини кўз олдимга келтиришга уринаман. Афсуски, бунинг уддасидан чиқишнинг иложи йўқ! Чунки уларнинг тақдири ўша пайтда шунчалик топталган эдики, буни ҳозир сўз билан ифодалаш амри маҳол.

30-50 йилларда ноҳақлик шунчалик авжига чиққан эдики, ўз измида бўлмаган тирик жоннинг юзига тупуриш, пешонасига тамаки қолдиғини босиш, ҳатто пешоб билан "сийлаш" авжига, аниқроғи, оддий ҳолатга айланганди. Шу юмушга бош қўшмаган терговчи том маънодаги ички хизмат ходими бўла олмасди. Шўро тизими давридаги террор уларни шундай тарбиялаган эди. Ҳа, Октябрь тўнтаришидан кейинроқ, йўқсилларнинг буюк йўлбошчиси қаттиққўл бўлиш, кимки инқилобга қарши сўз қотган бўлса унга душман сифатида қараб, тегишли жазо олишини муқаррар қилиб қўйган эди. Шу маънода қўрқув бутун мамлакатни қамраб олганди. Махсус сиёсий бўлим ходимлари эркин фикрлилардан кўз узмай, уларнинг жиловини ўз вақтида тортиб қўйиш кўйида бўлишарди.

Яқинда инсонпарвар жамият барпо этиш ғояси билан иш юритган большевиклар халқни йўқ қилиш учун энг даҳшатли қуроллардан бот-бот фойдаланишганлигидан воқиф бўлдим. 1920 йиллдаёқ Ленин кўрсатмаси билан заҳарли ўлим қуроллари қўлланилган. Дастлаб Тамбов шаҳрида ғалаён кўтарган оммани босиш учун машҳур саркарда Тухачевский газни ишга солган. Ундан сўнг биз узоқ вақт кўкларга кўтариб таърифлаган Фрунзе ҳам бу қирғин қуролидан фойдаланган. У Бухорони олиш чоғи шаҳарнинг қадимги ёдгорликларини аэропланда ўққа тутиш билан бирга ердан заҳарли газ тарқатиб, ҳеч нимадан хабарсиз оддий халқни йўқ қилган. Узоқ вақт қизил тамғали қотил Бухорони амир зулмидан озод қилган деб, ўзимизни ўзимиз алдаб келдик. Нега?

Пуч ғояларга ишониб йиллар ўтаверар экан. Аслида ҳар бир воқеликнинг келиб чиқиш оқибатлари мавжудлигини инкор этиш мантиқсизликдир. Инсонлар бошига мушкулотлар солган кўргиликнинг ўзига хос ўтмиши, кечмиши борлиги тан олинмагани фожеага олиб келди. Қатағон йилларида не-не халқлар, элатлар тақдири поймол қилинмади дейсиз. Бегуноҳ инсонлар гарданига ўйлаб топилган, хизматхоналарида тўқилган айблар, зўрлик билан юкланди. Агар бунга кўнишмаса, куч ишлатишди, муте қилишди. Уларга яқин бўлганлар бахтига зомин бўлинди. Худди шу кўргилик ҳам бизни узоқ вақт соямиздан хавфсирашга, атрофимиздагиларга қўрқув кўзи билан нигоҳ ташлашга мажбур этди.

Надоматлар бўлсинки, Илҳом Одилийга она юртига тирик қайтиш насиб этмади. Ўша кезда эркинликка ташна бўлган бир ўзбек фарзанди чордевор ичида беқиёс азоб чекканига шак-шубҳа йўқ. 5 йиллик қийноқдан сўнг 1942 йил 5 майда Ярославль қамоқхонасида 54 ёшида вафот этади. Халқимизни маърифатли бўлишига ўзини бағишлаган Илҳом акани Ярославлга қандай кўргилик боришга мажбур этдийкин? Албатта, ўз эрки ўз қўлида бўлганида у томонларга қадам ранжида қилмас эди. Қўлида кишан, ақли ўғирланган шахс учун қаерга олиб боришди, нима қилишлари, қандай сўроққа тутишларининг қизиғи бўлмаса керак. Худди шундай бўлган! Бошқача бўлиши мумкин эмас. Наҳотки, у шунчалик шўро ҳукуматининг душмани бўлса? Наҳотки, қўлига қурол олиб, оломонни қизилларга қарши чорлаган бўлса?! Асло, ишониб бўлмайди! У бундай йўл тутишга қодир эмасди. Унинг қўлидан қалам тушмаганига халқи гувоҳлик беришга ҳар доим тайёр.

Миллий маорифимиз жонкуяри бўлган Илҳом Одилий ўқитувчилик фаолиятини анча барвақт бошлаган. У 1918 йил октябрь ойида Тошкентдаги Фаробий номли 16-мактабга ўқитувчи ва илмий мудир этиб тайинланди. Ўша кезда билим ўчоғида фақат ўғил болалар таълим олишар эди. Айрим сабабларга кўра, қизлар таълимдан четда қолаётган эди. Бу ҳол Илҳом акани ташвишга солиб қўяди.

Шу вақтнинг ўзида мактаб ёнидаги бефайз, ҳувиллаб турган жойни обод қилиш ва янги билим маскани қуриш фикри домлага тинчлик бермади. Маҳаллий маъмурият вакиллари ҳам бу борада унга ҳар томонлама ёрдам бериш ва ташаббусни қўллаб-қувватлашга ваъда беришди. Тез орада Илҳом Одилий бош-қош бўлган ҳолда мўъжазгина мактаб биноси қад кўтариб, янги ўқув йили бошланди. Яқин атрофдаги маҳалла қизлари ҳам шу мактабга тортилди.

Устоз бу юмушлар билан асло кифояланиб қолмади. У 1922-1923 ўқув йилида билим даргоҳини кенгайтириш, ўқув ёшидаги барча ўғил ва қизларни савод чиқаришга тўлиқ жалб этиш борасида тарғибот ишларини авж олдириб юборди. "Чўпонота", "Мирлар", "Андижон", "Чуқур кўприк" ва бошқа бир қанча маҳаллаларда бўлиб, билимли бўлишнинг аҳамияти, илм-маърифатнинг хосиятини тушунтириб борди. Зиёкорнинг ҳаяжонли, қизиқарли, сермазмун суҳбат ва маърузалари маҳалла аҳлини беқиёс тўлқинлантириб юборарди. Бундай мулоқотлар кўпинча савол-жавоблар кечасига, мунозарага айланиб кетар, Илҳом Одилий эса ўзининг чуқур билими, катта ҳаёт тажрибаси билан ҳамқишлоқларини мафтун этарди, очиқ сўзлаб улар қалбига йўл топган ҳолда хайрли ишни сира кечиктирмай амалга оширишга даъват этарди.

Тиниб-тинчимас маорифчи 9 та маҳалла аҳлининг фикр-истакларини ифодалаб, Тошкентнинг Эски шаҳар ижроия қўмитасига ариза ёзади. Унда "Мирлар" маҳалласида мактаб қуриш учун ижозат ҳамда маблағ ажратиш сўралган эди. Талаб қондирилгач, Илҳом ака кенг кўламда ҳашар бошлаб юборди. Маҳалла аҳли ҳам астойдил ишга киришди ва кўп ўтмай замонавий мактаб биноси қад кўтарди. 1924 йилнинг ёз фаслида қурилиш ишлари тугаб, бино янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди. Илҳом Одилий мудир бўлган "Учқун" мактабида 1924-1925 ўқув йили зўр шодиёналик билан бошланди.

Илҳом Одилий раҳбарлик, ўқитувчилик билан бирга жамоат ишларини ҳам кенг кўламда олиб боради. Саводсизликни узил-кесил тугатиш, маданий инқилобни поёнига етказиш зиёкор зиммасидаги ғоят шарафли юмушлардан бири эди. Бу борадаги унинг беминнат меҳнати таҳсинга сазовор бўлди. 1936 йили фидойи зиёкор Илҳом Одилий Ўзбекистон Республикаси марказий Ижроия Қўмитасининг қарори билан кўп йиллик ўқитувчилик фаолияти инобатга олиниб, "Меҳнат Қаҳрамони" унвонига лойиқ топилди.

Шуниси ажабланарлики, Тошкент шаҳрининг собиқ Куйбишев тумани фуқаролик ҳолатларини қайд қилиш бўлими томонидан 1944 йил 31 майда берилган ҳужжатда Илҳом Одилий номаълум сабаблар билан туғилган юртида, яъни Тошкентда бандаликни бажо келтиргани баён этилган. Бу далилга ишонишни ҳам, ишонмасликни ҳам билмаймиз. Чунки ўша қатағон йилларида бундай қалбаки маълумотлар кўплаб келтирилган. Ҳибсга олинган бахтиқаролар тақдири ҳеч кимни асло қизиқтирмасди. Чин инсонларни йўқ қилиш тузум жаллодларининг асосий касбига айланиб, қонли кирдикорларини мутлақо сир тутишарди.

Ҳақиқат узоқ йиллардан сўнг қарор топди. Орадан 20 йил ўтгач, Илҳом Одилийнинг шахсга сиғиниш даврида ноҳақ жабрланганлиги расмий тан олинди. Ўзбекистон Олий судининг 1957 йил 23 декабрдаги ҳайъатида Меҳнат Қаҳрамони, зиёкор И.Одилий бутунлай оқланди. Ўз даврида Илҳом ака серфайз хонадоннинг соҳиби ҳам бўлган. У 10 фарзанднинг отаси эди. Бугунги кунда зиёкорнинг ўғил ва қизлари, невара-ю чевaralари у бошлаган хайрли ишларни давом эттиришмоқда. Янги-янги авлодлар дунёга келяпти. Ҳаёт эса ўз маромида давом этаётир.

Ҳа, миллий маорифимизнинг ҳақиқий жонкуяри бўлган Илҳом Одилийнинг умри ўқитувчилик фаолияти, мактаб ва маориф равнақи йўлида олиб борган беминнат ишлари том маънода кўпчиликка ибратлидир. Мустақиллигимизнинг 6 йиллиги арафасида истиқлол учун умри хазон бўлган инсоннинг табаррук номини ҳурмат ва миннатдорчилик билан тилга оламиз.

Ислом УСМОНОВ

ДУШАНБА, 25

I

10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.55 Эълонлар.
*
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Жаҳон киноси юлдузлари».
8.50 «Нуроний». Тележурнал.
9.10 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Ўзбекистон гуллаган боғ».
9.35 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».
10.05 «Сиҳат-саломатлик» почтасидан.
10.35 «Жонсарак». Мультфильм.
10.45 «Бокира туйғулар».
11.05 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Бир ўлка-ки...»
11.30 «Сени севаман». Бадиий фильм. 1—2-сериялар. (Бангладеш).
14.05—14.35 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Озодлик». Видеофильм. 1-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Тасвирчи Кипс кимсасиз оролда». Мультфильм.
18.30 «Нуқтаи назар».
18.45 «Олам ва одам».
19.05 «Вақт». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Сиёсат оламида».
21.50 «Ҳамоҳанг қалблар». Мусиқий дастур.
22.30 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Юртим мўъжизалари».
22.50 «Ёзув столидан репортаж».
23.10 «Мирзо Ғолиб». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 6-қисм. (Ҳиндистон).
24.00 «Ахборот».
00.25—00.30 Ватан тимсоллари.

II

18.15, 19.25, 19.50, 20.25 Эълонлар.
*
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.45 «Сувости дунёси».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Шимпанзе суперагенти». Телесериал.
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
22.00 Кундалик.
22.10 «Бешинчи ўлчов».
22.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.15—23.25 Кундалик.

III

17.10 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 17.15—20.35
*
20.35 Эълонлар.
20.40 «Сезар ва Розали», Бадиий фильм. (АҚШ).
22.20 «Кругозор». Тележурнал.
Россия давлат телевидениеси. 22.45—23.15
23.15 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига «Ўзбекистон олтини». «Ўзкинохроника» премьераси.
23.25—23.45 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси
18.45 «Мулькарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Умид».
20.00 «Жаҳон».
20.20 «Авторейд».
20.30 «Фариштам».
21.00 «Ракурс».
21.30 «Спорт-тайм».
22.00 Эълонлар.
22.05 «Кинематограф». «Тунги талваса». Телесериал.
22.55 «Гўзаллик ва мангулик».
23.15 «КВН» концерт.
23.45—23.55 «Хайрли тун!».

РЖТ

6.30 «Хайрли тонг!». Тақдир исмли қиз».сериал. 18.10 «Тиғиз пайт». 18.30.«Куйни топинг» 19.00 Душанба куни Познер билан. «Биз» дастури. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время».

СЕШАНБА, 26

I

10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
19.10, 21.55, 23.25 Эълонлар.
*
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
* * *
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Олам ва одам».
8.55 «Буй ўстирувчи дармондори». Мультфильм.
9.00 Биржа ва банк хабарлари.
9.15 «Мирзо Ғолиб». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 6-қисм.
10.05 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Ислоҳот одимлари».
10.30 Инглиз тили.
11.00 «Аждодларимиз мероси». Публицистик кўрсатув.
11.20 «Ҳамоҳанг қалблар». Мусиқий дастур.
12.00 «Маънавият хазинаси». «Ўзбектелефильм» премьераси.
12.10 «Сиёсат оламида».
12.40 «Кўпик». Бадиий фильм.
14.05—14.35 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Озодлик». Видеофильм. 2-қисм.
*
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Акс садо ҳақида эртак». Мультфильм.
18.15 Болалар учун. «Она юртим — гуллар водийси».
18.30 «Мунаввар даргоҳ остонасида».
18.50 Олтин мерос. «Ҳунарманд». Тележурнал.
19.15 «Ахборот» (рус тилида).
19.30 «Шарқ тароналари» Халқаро мусиқа фестивалининг очилиши. Самарқанд. Регистон майдонидан олиб кўрсатилади.
21.30 «Ахборот».
22.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг IX сессияси олдидан. «Парламент соати».
22.20 «Вазият». Публицистик кўрсатув.
22.40 «Мирзо Ғолиб». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 7-қисм.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» (Тошкент) — «Трактор» (Тошкент). Ёзиб олинган.
00.40—00.45 Ватан тимсоллари.

II

18.15, 19.10, 19.30, 21.25, 21.55 Эълонлар.
*
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Палитра».
18.50 «Дойче Велле» тақдим этади...»
19.15 «Ахборот» (рус тилида).
19.35 «Олтин кент».
19.50 «Шимпанзе суперагенти». Телесериал.
20.20 «Ишбилармонлар ҳафтаси».
20.40 «Акс».
21.00 «ХИФ».
21.20 «Мусиқий йўлка».
21.30 «Ахборот».
22.00 Кундалик.
22.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.20 Кинонигоҳ. «Инспектор Морс». 4-серия.
00.05—00.15 Кундалик.

III

17.10 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 6.30—8.00 17.15—22.30
*
22.30 «Етти кўл». Манзарали фильм.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.45—23.15
23.15 Эълонлар.
23.20 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига «Мулкдорлик ҳиссаси». Телефильм.
23.40 — 24.00 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультькарусель».
19.05 Эълонлар.
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.55 «Сен ҳақингда ва сен учун». Ахборот-дам олиш дастури.
20.10 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
20.25 «Янги иқтисод».
20.55 «Игротека».
21.25 «ТВ IV — немис тўлқини».
21.45 Эълонлар.
21.50 «Кинематограф». «Тунги талваса». Телесериал.
22.40 «Ирэндек».
23.10 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари..
23.40—23.50 «Хайрли тун!».

РЖТ

6.30 «Хайрли тонг!». 17.15.«Тақдир исмли қиз».сериал. 18.10 «Тиғиз пайт». 18.30.«Куйни топинг» 19.00 «Мавзу». 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 22.45 «Вести».

ЧОРШАНБА, 27

I

10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.25 Эълонлар.
*
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Мусиқий хазина. «Дугоҳ».
8.55 «Сулола».
9.15 «Мирзо Ғолиб». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 7-қисм.
10.05 «Талаб ва таклиф».
10.30 «Янги алифбони ўрганамиз».
11.00 «Камолот сари».
11.30 «Шарқ тароналари» Халқ- аро мусиқа фестивалининг очилиши. Самарқанд. Регистон майдони (ёзиб олинган).
13.30 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Мўлжал». Публицистик кўрсатув.
14.05—14.35 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Озодлик». Видеофильм. 3-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ажойиб гилам». Мультфильм.
18.20 «Шеър ва шуур».
18.30 «Мунаввар даргоҳ остонасида».
18.45 Жамоат ташкилотлари: «Маслак ва мақсад».
19.05 «Шарқ тароналари». Халқаро мусиқа фестивали кундалиги.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Исмлар тарихи».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 «Ўзбекистон» ашула ва рақс ансамблининг концерти.
21.50 «Битик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.10 «Мирзо Ғолиб». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 8-қисм.
23.00 Абдулҳай Каримов куйлайди.
23.30 «Ахборот».
23.55 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Асрлардан ҳикоя сўйлаб». «Ўзбектелефильм» премьераси.
00.10—00.15 Ватан тимсоллари.

II

18.15, 19.25, 19.50, 20.25 Эълонлар.
*
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.20 «Ёрилтош» Мульттўплам.
18.35 «Классик кўйлар кечаси».
18.55 «Услуб».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Шимпанзе суперагенти». Телесериал.
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
22.50 Кундалик.
23.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.50—24.00 Кундалик.

III

17.10 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 6.30—8.00 17.15—20.35
*
20.35 Эълонлар.
20.40 «Олов қаъридаги фариштa». Бадиий фильм.
22.05 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.
22.35 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Ўзбекистон дея аталур». «Ўзбектелефильм» премьераси.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.45—23.15
23.15 «Самарқанднинг мовий гумбазлари». Телефильм.
23.30—23.50 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
18.45 «Мультькарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Безнен мирас».
20.00 «Спорт-лото».
20.10 «Дунё ва болалар».
20.30 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Нафосат гулшани».
21.05 «Таклифлар ва ташрифлар».
21.35 «Автосалтанат».
21.45 «Парвоз».
22.10 «Бу ажиб дунё».
22.25 Эълонлар.
22.30 «Кинематограф». «Улкан муваффақият». Телесериал.
23.50 Самарқандда «Шарқ тароналари».
24.00—00.10 «Хайрли тун!»

РЖТ

6.30 «Хайрли тонг!». 17.15.«Тақдир исмли қиз».сериал. 18.10 «Тиғиз пайт». 18.30.«Куйни топинг» 19.00 «Эслашлари учун». Алексей Смирнов. Кўрсатувни Л. Филатов олиб боради. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 22.45 «Вести».

ПАЙШАНБА, 28

I

10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
19.25, 20.25, 20.55, 23.25 Эълонлар.
*
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Асрлардан ҳикоя сўйлаб».
8.50 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
9.10 «Мирзо Ғолиб». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 8-қисм.
10.05 Ёшлар учун. «Орзулар қанотида».
10.20 Абдулҳай Каримов куйлайди.
10.45 «Зийнат».
11.00 Болалар учун. «Хайр, қувноқ ёз».
11.15 «Инсон — ҳаёт гултожи».
11.35 Ш. Бошбеков. «Тентак фаришталар». Олим Хўжаев номидаги Сирдарё вилоят театрининг спектакли.
12.55 «Бармоқлар сеҳри».
13.10 «Сайқал». Тележурнал.
14.05—14.35 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Озодлик». Видеофильм. 4-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Оромгоҳ қўйнидаги лицей».
18.25 «Оламни асранг».
18.45 «Авлод».
19.05 «Шарқ тароналари». Халқаро мусиқа фестивали кундалиги.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг IX сессияси олдидан. «Парламент соати».
21.25 «Янграсин, шўх яллалар».
21.55 «Қонун ва биз».
22.35 «Мирзо Ғолиб». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 9-қисм.
23.05 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Саҳролардан садолар», «Жавоҳирлар дунёси». «Ўзбектелефильм» премьераси.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Фарғона тонг отгунча». Хазиний лирикаси.
00.40—00.45 Ватан тимсоллари.

II

18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
*
9.00 «Ҳайвонот дунёси».
9.15 «Нафосат».
9.25 «Турфа олам».
9.40 «Туҳфа».
9.50 «Жараён».
10.05 «Менинг ҳам ўз овозим бор».
10.30 «Даллас». Телесериал.
11.20 «Ким аслида ким».
11.40—13.15 Видео—»О».
* * *
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.20 Мульттўплам.
18.40 «2000 йилдан сўнг». Телесериал.
19.00 «Бир жуфт қўшиқ».
19.10 «Билиб қўйган яхши».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Дубляж».
20.10 «Мутойиба».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иймон».
21.20 «Одамлар орасида».
21.45 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Кино жавонидан». «Қушларга эргашган инсон». Бадиий фильм.
23.25 «Мумтоз наволар». Муножот.
23.35—23.45 «Даракчи».

III

17.10 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 6.30—8.00 17.15—20.35
20.35 Эълонлар.
20.40 «Тақдир эшиги». Бадиий фильм.
21.50 «Цирк, цирк, цирк».
22.25 «Зарафшон». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.45—23.15
23.15 «Кузги вернисаж». Телефильм.

23.25—23.45 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
18.45 «Мультькарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Айчурек».
20.20 «02 тўлқинида».
20.35 «Компьютер-ревю».
20.50 «Эльдорадо». Телесериал.
21.20 Самарқандда «Шарқ тароналари».
21.30 «Америка президентлари».
22.00 «Интерспорт».
22.10 «Каталог».
22.20 Эълонлар.
22.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.55—23.05 «Хайрли тун!»

РЖТ

6.30 «Хайрли тонг!». 17.15.«Тақдир исмли қиз».сериал. 18.10 «Тиғиз пайт». 18.30 «Жентльмен-шоу». 19.00 «Менинг оилам: уй-жой масаласи». 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 22.45 «Вести».

ЖУМА, 29

I

10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
19.25, 19.50, 20.25 20.55, 00.20 Эълонлар.
*
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
8.25 «Фарғона тонг отгунча». Хазиний лирикаси.
9.10 «Юзма-юз».
9.30 «Мирзо Ғолиб». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 9-қисм.
10.05 Марказий Осиё ўйинлари олдидан.
10.30 Немис тили.
11.00 «Армонли дунё». Асқар Қосимов.
11.25 «Мовий тоғлар ёки ҳақиқатдан узоқ воқеа». Бадиий фильм.
12.55 «Замин фидойилари».
13.20 «Қонун ва биз».
14.05 — 14.35 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Озодлик». Видеофильм. 5-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Бировнинг устидан кулма». Мультфильм.
18.15 «Фарзанд — умид юлдузи».
18.35 «Ифтихор». «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.45 «Қалб гавҳари».
19.05 «Шарқ тароналари». Халқаро мусиқа фестивали кундалиги.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Вилоят мухбирлари ҳикоя қиладилар. А. Ғозиев. «Фаровонлик омиллари».
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.30 «Ахборот».
21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий мажлисининг IX сессиясида.
22.00 «Ватандин яхши ёр бўлмас». Мусиқий композиция.
22.35 «Таҳлил». Публицистик кўрсатув.
«Мунаввар дунё» маърифий дам олиш дастури.
22.50 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Бир ўлка-ки...»
23.15 «Олам».
23.30 ЎзТВ экранида биринчи марта. «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 2-қисм. (Миср Араб Республикаси).
00.25 «Ахборот».
00.50 — 00.55 Ватан тимсоллари.

Мен ҳам телевизорга чиқаман...

II

18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
*
9.00 Мульттўплам.
9.20 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
9.40 «Бир жуфт қўшиқ».
9.50 «Билиб қўйган яхши».
10.05 «Дубляж».
10.20 «Мутойиба».
10.35 «Иймон».
10.55 «Одамлар орасида».
11.15 «Кино жавонидан». «Қушларга эргашган инсон». Бадиий фильм.
12.40 — 12.50 «Мумтоз наволар». Муножот.
*
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.20 «Бугуннинг боласи».
18.35 «XXI аср авлодлари».
18.55 «Бизнес ҳафта якунлари».
19.05 «Ёнмаган ёзувлар».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Эртага — шанба».
20.05 «Жарангдор соз».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ривоят».
21.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.25 «Кинонигоҳ».
22.55 «Таниш ва номаълум».
23.15 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.05 — 00.15 «Даракчи».

III

17.10 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 6.30—8.00 17.15—21.45
21.45 Эълонлар.
21.50 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига «Ўзбекистон баҳори». «Ўзкинохроника» премьераси.
22.20 «Крейзи». Қисқа метражли бадиий фильм.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.45—23.15
23.15 «Кўқонди латиф ёдгорликлари». Телефильм.
23.25—23.45 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
18.45 «Мультькарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Умид чечаклари».
19.50 «Бу бўстон аро».
20.20 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Эльдорадо» Телесериал.
21.25 «Жума куни ишдан сўнг».
21.55 «Маънавият ва Ислом».
22.25 Самарқандда «Шарқ тароналари».
22.35 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Монитор—Азия».
23.00 «Араб эстрадаси».
23.30 «Йўлингиз бехатар бўлсин».
24.00 — 00.10 «Хайрли тун!»

РЖТ

6.30 «Хайрли тонг!». 17.15.«Тақдир исмли қиз».сериал. 18.15 «Инсон ва қонун». 18.45 «Мўъжизалар майдони». 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 20.45 «Фақат Жанубга». Детектив сериал. 23-серия. 22.45 «Вести».

ЁШЛАР TV ҲАҚИДА

1. Ҳафтанинг қайси телекўрсатуви ёқди?
2. Қайси бири ёқмади?
3. Таклифингиз.

Зафар КАРИМОВ, Қизилтепа туманидаги 6-ўрта мактаб ўқувчиси:

1. Чоршанба куни экранга чиққан "Қўшиқ қадри" кўрсатуви қўшиқчилигимизнинг бугунги муаммосини олиб чиқа олди. Шу кўрсатувда ёшлар гуруҳларининг вакилларини ҳам таклиф қилишса яхши бўларди. Улар ўзларининг ишларини қандай баҳолашади...

2. Болалар учун кўрсатилаётган мультфильмлар "алдагани бола яхши" қабилида бериб борилаётгани бизни ранжитмоқда.

3. Кўпроқ болаларбоп, ширин кўрсатувлар тайёрланса. Олдинлари бўларди-ку "Болалар" деган кўрсатувлар. Уни катталар ҳам мириқиб кўрарди. Шоира опа яна шу кўрсатувни тикламасмиканлар?

НИЛУФАР, ТошДД талабаси:

1. Менимча, кўпчиликка шу ҳафта ичидаги кўрсатувлардан "Келин-куёв" телешоуси ёққан бўлса керак. Қанийди шунақанги дилга кириб борадиган кўрсатувлар Ўзбекистон ойнаи жаҳонида кўпайса.

2. Ёқмагани кўп. Иқтисод студияси томонидан тайёрланаётган кўрсатувлар ҳақида фикрим салбийроқ. Иқтисод - қуруқ сўз деганй эмас-ку. Кўрсатув жараёнида концертлар қўйиш, турли қизиқарли иқтисод мавзуларида суҳбат уюштириш лозим.

3. Ёшларга, таниқли тележурналистларга кўпроқ йўл очиб, имконият яратиб бериш керак. Шундагина телетомошабин телемухлисга айланади.

Исмат ХУДОЁРОВ:

1. Янгиликлардан хабардор бўлиш учун "Ахборот"ни кўраман.

2. Айрим кўрсатув бошловчиларида янгилик, изланиш йўқ.

3. Мусиқий, ёшлар муаммолари, дам олиш кўрсатувларига теледастурдан кенгроқ ўрин берилсин.

ШАНБА, 30

I

19.25, 20.25, 20.55 Эълонлар.
*
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
*
8.00 — 8.25 «Ахборот».
8.25 «Ватандин яхши ёр бўлмас». Мусиқий композиция.
9.00 «Мусобақалар, очколар, секундлар...»
9.15 «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 2-қисм.
10.05 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Менга сўз беринг». Ёшларнинг телевизион йўқламаси.
11.05 «Ҳаёт чашмаси».
11.35 «Майсаранинг иши». Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрининг спектакли.
12.50 «Қишлоқ ҳаёти».
13.10 «Монолог». Ўзбекистон халқ артисти Зикир Муҳаммаджонов.
13.30 «Севги сурури». Концерт.
14.00 «Озодлик осмони».
14.15 — 15.15 «Маънавият».
*
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультолам.
18.20 «Гулғунчалар».
18.40 «Оқибат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.05 «Шарқ тароналари» Халқаро мусиқа фестивали кундалиги.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида).
20.15 «Байрамингиз кўнгилли ўтсин».
20.30 «Ахборот».
21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг IX сессиясида.
21.45 Ўзбекистон халқ артисти Камолиддин Раҳимов куйлайди.
22.15 Ўзбекистоннинг янги тарихи.
22.45 «Бир жуфт қўшиқ».
23.00 Газета саҳифаларида...
23.15 «Пардали гап».
«Тунги ёғду» дам олиш дастури.
23.50 «Куй ва тасвир».
00.10 «Гулобод ва хон Феруз». Бадиий фильм.

II

18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
18.45, 19.20, 19.55, 21.00, 21.30, 22.10 Байрам табриги.
*
9.00 «Бугуннинг боласи».
9.15 «XXI аср авлодлари».
9.35 «Бизнес ҳафта якунлари».
9.45 «Ёнмаган ёзувлар».
10.05 «Жарангдор соз».
10.25 «Ривоят».
10.35 «Кинонигоҳ».
12.05 — 12.25 «Таниш ва номаълум».
*
18.00 «Ўзбекистон». Мусиқа клипи.
18.05 «Даракчи».
18.15 Эълонлар ва табриклар.
18.20 «Боланинг тили».
18.35 «Пахта». Ҳужжатли фильм.
18.50 «Истиқлол зиёси».
19.05 «Умрбоқий мерос».
19.30 «Ахборот (рус тилида).
20.00 «Бизнес-академия».
20.20 «Ором онлари».
21.05 «Ўзбекистон — Ватаним маним!».
21.20 «Кўнгил тароналари».
21.35 «Юксалиш». Кинокўрсатув.
21.50 «7 дан 70 гача».
22.15 «Ханда дўкони».
22.35 «Абдуллажон». Бадиий фильм.
24.00 «Даракчи».
00.10 «Ўзбекистон». Видеоклип.

III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси.
*
17.55—21.35
21.35 Эълонлар.
21.40 «Сен менинг қўшиғимсан». Бадиий фильм.
23.05—23.25 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига. «Санъат ошиёни». «Ўзбектелефильм» премьераси.

IV

9.00 «Аэробика».
9.20 Эълонлар.
9.25 «Шанба эртаги».
10.25 «Спектаклдан сўнг».
10.50 «Биргаликда куйлайлик».
11.35 «Қурбонлик». Бадиий фильм. (АҚШ, Англия, Франция).
14.05—14.25 «Корейс тилини ўрганамиз».
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
18.45 «Мультькарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Шанба оқшомида».
20.00 «Рақслар қанотида».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Юлдузингни бер осмон». Бадиий фильм.
21.50 «Ассалом, Франция!».
22.20 «Бу ажиб дунё».
22.35 «Самодаги олмослар». Телесериал. (АҚШ)
23.20 «Хит-коллекция».
23.40—23.50 «Хайрли тун!»

РЖТ

17.55 «Олтин серия». «Одам амфибия» фильми. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время».

ЯКШАНБА, 31

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Менинг ёшим олтида». Болалар учун кўрсатув.
8.45 «Шарқ тароналари» Халқаро мусиқа фестивали.
9.15 Байрамингиз кўнгилли ўтсин.
9.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Даҳолар топинган буюк Ҳақиқат». 1-қисм.
10.25 «Аму наволари». Қорақалпоқистон санъаткорларининг концерти.
10.45 «Диёр». Тележурнал.
11.15 «Номаълум Қизилқум». «Ўзбектелефильм» премьераси.
11.50 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». Қўшиқ байрами.
12.20 «Туркистон — умумий уйимиз».
12.50 «Юртим мўъжизалари». Публицистик кўрсатув.
13.10 Хива 2500. «Тарихингдур бир жаҳон».
13.35 «Ўзбекистон куйлагай». Мусиқий дастур.
14.00 «Истиқлол рамзи». Видеофильм.
14.15 «Даҳолар топинган буюк Ҳақиқат». 2-қисм.
14.40 «Бир келиб кетинг қишлоғимизга». Мусиқий учрашувлар.
15.20 «Ўзбекистон қанотлари». «Ўзбектелефильм» премьераси.
15.35 «Юлдузлар шуъласида».
16.00 «Ёшлик» студияси намойиш этади:
«Янги аср бўсағасида».
«Ғазалхон ёшлигим».
«Мардлар қўриқлайди Ватанни». Ўзбек-афғон чегарасидан репортаж.
17.00 «Абадият қўшиғи». Публицистик кўрсатув.
17.25 «Эъзоз».
18.00 Янгиликлар.
18.10 Мультолам.
18.30 «Ватанни севмоқ иймондандур».
18.55 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига бағишланган тантанадан репортаж.
20.30 «Панорама (рус тилида).
20.05 «Шарқ тароналари». Халқаро мусиқа фестивали меҳмонлари Ўзбекистонни кутлайди.
21.30 «Ҳафтанома».
22.05 «Яна ўша Насриддин». Телевизион мусиқий бадиий фильм., «Ўзбектелефильм» премьераси. 1-қисм.
23.00 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига бағишланган тантанадан репортаж. (Ёзиб олинган).
00.35 «Мумтоз наволар».
01.00 «Яна ўша Насриддин». Телевизион бадиий фильм. «Ўзбектелефильм» премьераси. 2-қисм.
02.00 «Ёшлик таронаси». Эстрада концерти.

II

9.10, 10.05, 11.05, 12.50, 13.10, 14.00, 15.40, 17.55, 23.20, 00.30 Байрам табриги.
*
9.00 Кўрсатувлар дастури.
9.15 «Боланинг тили».
9.30 «Умрбоқий мерос».
9.45 «Ханда дўкони».
10.10 «Истиқлол зиёси».
10.25 «7 дан 70 гача».
10.45 «Кўнгил тароналари».
11.10 «Қатрада қуёш».
11.25 «Абдуллажон». Бадиий фильм.
13.00 «Даракчи».
13.15 «Жаҳон халқлари эстрадаси».
13.35 «Бизнес-академия».
13.55 «Уфқ сари қадамлар».
14.05 «Тангалик болалар». Бадиий фильм.
15.20 «Ёнмаган ёзувлар».
15.45 «Қирол шер». Мультфильм.
17.10 «Уфқ сари қадамлар».
17.15 «Синфдош».
17.35 «Бари ҳазил».
17.45 «Даракчи».
18.00 «Уфқ сари қадамлар».
18.05 «ТВ плюс».
18.20 «Уфқ сари қадамлар».
18.25 Кундалик.
18.35 «Уфқ сари қадамлар».
18.40 «Жараён».
18.55 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига бағишланган тантанадан репортаж.
20.30 «Панорама» (рус тилида).
21.05 «Соғинч».
21.30 «Ҳафтанома».
22.05 «О, спорт — сен тинчликсан!»
22.15 «Мутойиба».
22.35 «Бу мунис лаҳзалар».
23.05 «Ўзбекистон — Ватаним маним!».
23.25 «Ёр-ёр». Бадиий фильм.
00.35 «Миллионлар ўйини».
00.55 Киноконцерт.
01.10 «Даракчи».
01.20 — 01.30 «Хуррият, истиқлол, эркинг муборак!». Видеоклип.

III

17.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.50 «Аччиқ данак». Бадиий фильм.
18.55 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига бағишланган тантанадан репортаж.
20.30 «Истеъдод». Фильм-концерт. (Розия Абдухаирова рақсга тушади.)
21.00 «Ўзбекистон ва жаҳон» (Ўзбекистоннинг Япония билан ҳамкорлиги).
*
Россия жамоат телевидениеси. 21.30—23.20
23.20 Эълонлар.
23.25—24.00 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Шукрона». Клип.
9.05 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
10.45 Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида).
10.55 «Истиқлол фидойилари». Ҳужжатли фильм.
11.15 «Жонли сайёра».
11.35 Клип-табрик. Франциянинг Ўзбекистондаги элчиси табриги.
11.40 «Кинони севасизми?».
12.10 Ўзбекистон олимпиячилари— Атлантада. Дзюдо.
12.25 «Шу куннинг мавзуси».
12.40 Клип-табрик. Корея Республикасининг Ўзбекистондаги элчиси табриги.
12.45 «Сенинг вақтинг».
13.05 «Лавҳалар ортидаги лаҳзалар».
13.35 «Менинг кучам».
13.55 «Мутаваккил Бурҳонов». «Ўзбектелефильм» маҳсулоти.
14.20 Экран қўшиқлари.
14.40 «Шукрона». Клип.
14.45 «Мафтунингман». Бадиий фильм.
16.05 «Мусиқали саёҳат». Телефильм.
16.35 «Шарқ тароналари».
17.05 «Шукрона». Клип.
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
18.45 «Шукрона». Клип
18.50 Эълонлар.
18.55 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 6 йиллигига бағишланган тантанадан репортаж.
20.30 Клип-табрик. Россиянинг Ўзбекистондаги элчиси табриги.
20.35 «Тошкент оқшомида».
21.05 Эълонлар.
21.10 Клип-табрик. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ўзбекистондаги вакили Холид Малик табриги.
21.15 «Жаҳон кинематографияси янгиликлари».
21.45 «Ўз-ўзига бек элим». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.15 Эстрада концерти.
23.00 «Қайнона». Бадиий фильм.
00.15—00.20 «Шукрона». Клип.

РЖТ

20.55.«КВН-97»

Қадрли муштарийлар! Теледастурдан жой олган кўрсатувларнинг қай бири ёққан-ёқмаганлиги хусусида сиздан мактуб кутамиз!
"ТУРКИСТОН"чилар

СПОРТ — СОҒЛИҚ ГАРОВИ

Илгари хабар бериб ўтганимиздек, Наманган вилоятининг Косонсой туманида Ўзбекистон қишлоқ хотин-қизларининг XVIII спартакиадаси бўлиб ўтди.

Спартакиада қатнашчилари уч кун мобайнида Косонсой туманидаги ''Олмазор''соғломлаштириш масканида спортнинг волейбол, шахмат-шашка, стол тенниси, енгил атлетика турлари бўйича куч синашдилар. Мусобақалар қизғин бахслар остида ўтди. Шахмат бўйича Наманган вилояти биринчи, Андижон вилояти иккинчи ўринни, Хоразм вилоятининг вакиллари эса учинчи ўринни эгаллашди.

Спортнинг шашка тури бўйича Тошкент вилоятининг вакиллари мусобақа шоҳсупасининг юқори поғонасидан жой олишди. Наманган вилояти вакиллари иккинчи, бухороликларга эса учинчи ўрин насиб этди. Стол тенниси бўйича ўтказилган баҳсларда Самарқанд вилоят вакилларига тенглашадиган рақиб топилмади. Улар мусобақанинг энг юқори поғонасига кўтарилишди. Тошкент вилояти вакиллари иккинчи ўринни, бухороликлар учинчи ўринни эгаллашди.

Енгил атлетиканинг 3 тури бўйича ўтказилган финал баҳсларда Наманган вилояти спортчилари ғолибликни қўлга киритишди, фарғоналиклар иккинчи, Самарқанд вилояти енгил атлетикачилари учинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлишди.

Волейбол бўйича биринчиликда Наманган вилояти спортчилари шоҳсупанинг юқори поғонасига кўтарилишди. Фарғоналиклар иккинчи, хоразмлик волейболчи қизлар эса учинчи ўрин эгаси бўлишди.

Жамоалар команда ҳисобида Наманган вилояти спортчилари фахрли биринчи ўринни эгаллашди.Тошкентликлар иккинчи, андижонлик спортчилар учинчи ўрин соҳиби бўлишди.

Хатира ЮСУПОВА, Наманган вилояти жамоаси аъзоси:

—Ушбу спартакиадада чемпионликни қўлга киритишим осон бўлмади. Негаки, кўпчилик рақибларим анчагина кучли шахматчилар эди.

Лекин шу ўринда устозим Эдуард Соннинг ўгитлари ҳамда отам Қаюмжон Юсуповнинг насиҳатлари ниҳоятда асқотди.

Шуни ҳам айтиб ўтмоқчиманки, бизнинг оиламизда отам ҳам, акам Раҳимжон ҳамда синглим Ҳакимахон Юсуповлар ҳаммамиз спортга қизиқамиз. Шунинг учун бизни шахматчилар оиласи дейишади.

Келгусидаги орзуим—катта-катта мусобақаларда қатнашиб, мамлакатимиз спорт шаънини янада юқорироқ кўтаришдир.

Муножат ПРИМОВА, Самарқанд вилояти жамоаси аъзоси:

—Ёшим 17 да. Бундай катта анжуманда илк бор иштирок этишим. Бир сўз билан айтганда спартакиадада қатнашиш менга катта сабоқ берди.

Тошкент вилоятининг вакили Светлана Пан билан финал баҳсимиз ниҳоятда кескин ўтди. Агарда маҳорат билан тажриба бир бўлгандагина ғалабага аниқ эришиш мумкин. Мана мен спартакиада чемпиони бўлдим. Бу менга катта масъулият юклайди. Мен бу номни оқлаш учун бор кучим билан ҳаракат қиламан.

Равиля САЛИМОВА, баскетбол бўйича 4 карра жаҳон чемпиони, 5 карра Европа чемпиони:

—Ҳар гал республика қишлоқ хотин-қизлари спартакиадаси ўтказилаётганда унинг спортимиз равнақига ниҳоятда катта улуш қўшиши мумкинлигини ўйлайман. Шу билан бирга ушбу анжуман истеъдод эгалари халққа танилишида ҳам муҳим аҳамият касб этади. Шахсан мени ўзим ҳам Шўрчи жамоа хўжалигидан чиққанман. Ёшлигимда ўт ўрардим, сигир соғардим. Бахтли бир тасодиф туфайли спорт йўлини танлиб, юқори кўрсаткичларга эришдим.

Спартакиада қатнашчилари орасида ҳам истеъдод эгалари анчагина. Лекин улар билан жойларда жиддий шуғулланиш зарур. Чунки уларнинг ғайрат-истеъдодлари етарли. Лекин ҳаракат қилсалар маҳоратлари янада юксалиши мумкин.

Менинг яна бир таклифим қишлоқ жойларда хотин-қизлар ўртасида баскетбол ҳам олммалаштирилса айни муддао бўларди.

Вера ДУЮНОВА, воллейбол бўйича икки карра олимпия чемпиони:

—Кишини хурсанд қиладиган томони шундаки, спартакиада қатнашчилари кўпчилигини ёшлар ташкил этади. Бу қувончли, албатта. Айнан шулар эндиликда мустақил республикамиз спорт шаънини янада юксаликка кўтаришлари зарур. Мен воллейбол бўйича барча ўйинларни кузатиб бордим. Айниқса, Наманган, Фарғона вилояти жамоалари қизлари ўртасида келажаги порлоқ ёшлар анчагина.

Н. РАФИҚОВ

''ТОЙОТА''— ИШОНЧЛИ УЛОВ

ҒИЛДИРАК

Германияликлар ''Тойота''ни 1996 йилнинг энг ишончли машинаси деб баҳолашди. Бу мамлакатдаги умумгерман автомобил клуби ходимлари 1991-1993 йилларда турли фирмалар томонидан ишлаб чиқарилган автомашиналарнинг қанчаси ўтган йили бузилгани ҳақидаги маълумотларни ўрганиб чиқиб, шундай хулосага келишди.

Ўтказилган тест натижаларига кўра кам метражли машиналар ичида биринчиликни ''Тойота Сторлет'', иккинчи ўринни ''Фольксваген Поло'', учинчи ўринни ''Ниссан Микро'' эгаллади. ''Фиат Уно'' энг ишончсиз автомобил бўлиб чиқди.

Кичик ўртача классли автомобиллар сафида ҳам Япониянинг ''Тойота Королла'', ''Сузуки Витара'', ''Мазда 323'', ''Ниссан Санни'', ''Мицубиси Кольт'', ''Хонда Сивик'' мустаҳкам ишланган машиналар сифатида тан олинди.

Ўрта классдаги автоуловлар ичида ''Тойота Корина'' биринчи, ''Мазда-626'' иккинчи, ''Мерседес-С'' ва ''Мерседес 190'' учинчи ўринни эгаллади. Лимузинларнинг энг яхшиси сифатида Германиянинг ''Мерседес СЛ'', ''Ауди 100'' ва ''Мерседес С'' машиналари тан олинди.

ЯНГИ КИТОБЛАР ТАШРИФИ

Ўтиш даври қанчалик мураккаб бўлмасин, китоб ҳам инсон ҳаёти учун нон каби азизлиги билан яна бир бор синовдан ўтди ва ўтмоқда. Дарҳақиқат, жонга қуёшсиз, руҳга китобсиз саодат йўқлигини ҳаёт ўзи кўрсатиб турибди.

Мустақиллигимизнинг дастлабки беш йиллиги, ўтиш даврининг илк босқичлари нақадар мураккаб ва қийин туйилмасин, китоблар нисбатан қимматлашмасин, китобга эътибор заррача сусайгани йўқ. Аксинча, неча йиллар халқдан яширилган, сир тутилган илм хазиналари намуналаридан баҳрамандлик, китобнинг маънавий бойликлар ичида бетакрорлигини намоён этди. Ўзбекистон Республикаси Давлат Матбуот қўмитаси тасарруфидаги Абдулла Қодирий номидаги халқ мероси нашриёти чоп этган тарихий китоблар шулар жумласидандир. Биз шу кунгача билган тарихимиз ва шахсларни бугун бутунлай бошқача, янгитдан кашф этамиз. Мовароуннаҳр ва Хуросон сарҳадида яшаб, ижод этган машҳур шоирлар, фалакшунослар, риёзиётчилар, муҳандислар ҳаёти ҳақидаги қисқача маълумотларнинг ўзиёқ ўқувчини Ватанимизнинг нақадар қадим ва бой тарихи йўлига чорлайди.

Истеъдодлар ҳақида сўзлаймиз

Меросий китоблар чоп этилиши билан бирга ёшлар ижодига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Қўмита тасарруфидаги ''Ўқитувчи'' нашриёти, ижарадаги Тошкент матбаа комбинати, ''Ўзматбаатаъминот'' республика корхонаси ҳамда Янгийўл китоб фабрикасининг республикамиз ёш ижодкорлари янги китобларини ҳомийлик асосида чоп этиш ташаббуслари маъқулланиб, ''Ёш ижодкорларни қўллаб-қувватлаш ҳақида'' қарор қабул қилинган эди. Қарорга кўра Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат /директори Ш.Усмонхўжаева/, ''Ёзувчи'' /директори Ҳожиакбар Шайхов/, Чўлпон /директори Анвар Обиджон/ нашриётлари 33 нафар муаллифнинг янги китобларини тайёрлаб, босмахоналарга туширган эдилар. Бу муаллифлар орасида адабиётга эндигина кириб келаётган қаламкашлар билан бирга ўзининг илк китоблари билан сизга таниш бўлган қаламкашлар ҳам бор. Куни кеча китобларнинг дастлабки босқичи босмадан чиқди.

Эндигина узилган нондек ҳароратли ва ёқимли ушбу китоблар ''Ёзувчи'' нашриётида чоп этилган. ''Дил асрори'' деб номланган китобча муаллифи Зокир Худойшукур 1971 йилда Сурхондарё вилоятининг Бойсун туманида таваллуд топган. Журналист, Ўзбекистон радиосининг ''Ёшлик'' муҳарририятида шарҳловчи бўлиб ишлайди.

"Севги тупроғини суйгали келдим,
Суйдим,
Кўзларимда гуллади осмон..."

Баҳор, илк таъриф, умид, севги ҳамиша гўзал, кўзларида осмон гуллаган ошиқ учун ''ҳижрон'', ''муҳаббат''дан айро дунё эмас.

"Нега йиғлаяпман? Юрагим тилим,
Ахир, етмоқлик ҳам ҳижрон аслида..."

Шоирнинг ушбу олам ибтидою интиҳосини аллақачон англаб етганига ишонгингиз келади.

"Дарвозани тортар,
Тирнар кўзларим,
Ҳижрон кўчасида йиғлар айрилиқ".

Сўз шунчаки тасвир ва баёндан иборат эмас, у руҳ ҳолати, кайфиятнинг ифодачиси. Руҳ хоҳиши моддий дунёдан бекиёс юксакликда. Шунинг учун ҳам у ўта инжиқ ва ўжар, қатъий. Руҳ амрига бўйсунганича ўзини қайта-қайта кашф қилган ошиқ ўқувчининг меҳрмуҳаббатини қозона олади. Бир туйғу борки, истаган вақтда, турли ҳолату вазиятларда инсон ҳаётини остину устун қила олади.

Норқобил Жалил ўзининг илк китобини ''Соғинчнинг ранги'' деб бежиз номламаган. У Қашқадарёда туғилган. кенглик фарзанди. Унинг номи мақолалари, шеърлари орқали ўқувчига яхши таниш. Норқобил Жалил табиатни севади, унинг бағридаги минглаб қувончларию оғриқларини дил кўзи билан кўриб туради. Унинг қаҳрамони табиатнинг узвий бир парчаси каби борлиққа марҳаматли.

"Қиш қилич қайрайди, шафқатим билан,
Қушларни қучоқлаб иситгим келар..."

Қиш қучоғида беҳуш уйқуга кетган далалар баҳор шамоллари эсиши билан ёш бола каби гина-қудратларни унутади. Бағрини очганича ҳаётга, қуёшга интилаверади.

"Хайрият...
муз қотган далалар эриб,
Ҳовур кўтаради кузги буғдойзор".

Кичкина меҳрга дарёдай саҳоват кўрсатиш она-Ернинг қисмати ва пешасидир. Илдизи Ерга туташ табиат ва унинг бир парчаси инсон ҳам ўзидаги улуғ фазилатларни шу борлиқдан ва табиатдан олади. Ҳар бир ёшнинг қалби ўзи бир дунё, китоблардан келади ўша дунёларнинг нафаслари.

Ўттиз уч нафар ижодкор, ўттиз учта тўплам... Улар орасида Сизга анча таниш номлар -- Меҳриниcо Ойдинованинг ''Кўклам'' шеърлари, Дилфуза Қўзиеванинг ''Чумчуқ бола'' ҳикоялари, Мухтор Носирнинг ''Юлдузлар қасоси'', Юсуф Расулнинг ''Кўнгилдаги масофа'' шеърлари /Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти/, Моҳигул Ўктам қизининг ''Юрагимда сўз'' шеърлар /''Ёзувчи'' нашриёти/ тўпламлари, Дилшод Нуриллоҳнинг ''Ғойибдаги ғаройиб кеча'', Абдумалик Исомиддиннинг ''Бир пой кавуш'' ҳикоялар тўпламлари ва Саодат Пўлкanoванинг ''Таъзим'' /''Чўлпон'' нашриёти/ шеърлар тўпламлари каби қатор китоблар қалбингизу китоб жавонингиздан муносиб ўрин эгаллайди деган умиддамиз.

Раъно РАҲМОН қизи,
Республика Давлат Матбуот қўмитаси ходими

ДИЛ ИЗҲОРИ

Серғалва бозор... Кимдир қувонч, кимдир дард кўтариб келган. Бир лаҳза кўзни олар мева-чевага қараб сеҳрланасиз. Уларнинг гўзаллиги қаршисида ўзингизни ташвишли оламингиздан лаҳзагина узоқлашасиз. Шоша-пиша олма харид қилдиму, сумкам ёнида қолган хат жилдга кўзим тушди. Мендан олидинги аёл унутиб қолирдган шекилли.

Бировнинг хатини ўқиш одобдан эмас, лекин ўта қизиқувчанлигим боис ўқиб чиқдим. Мактуб эгасини қидиришга қарор қилдим. Хат жилднинг пастида Манзура деган ёзув бор, холос.

Азиз газетхонлар ! Сизнинг орангизда ўша аёл бўлишига шубҳам йўқ. Бу бокира туйғулар, қалб кечинмалари хат жилдни ёриб чиқди. Манзуранинг мактуби Қаландарга зора етиб борса...

''Салом, Қаландар ака! Сизнинг юракдан ёзилган, муҳаббатга тўла мактубингизни ўқиб чиқдим. Ўқидиму, даставвал дунё кўзимга ранг-баранг ва жозибали кўринди. Наҳотки менга ҳам пок, бетаъма севги кўзи билан қарайдиган, ҳазин тақдиримга таскину-тасалли бера оладиган инсон бўлса?! Кутиш ва унутиш учун яралган мендек аёлнинг бир хил ҳаётини остин-устин қиладиган туйғу бўлса? Наҳотки !? Бахтимми, бахтсизлигимми бу? Шундай инсон бор экан. Фақат у менинг ҳаётимга жуда-жуда кеч кириб келди. Орзу-умидларим бирма бир зарбага учраб, топталгандан сўнггина кириб келди.

Ҳа, жуда кеч. Лекин кеч бўлсада менинг қоронғу қалбимга шукуҳ бериб, бу умр йўлида фақат тиконларга дуч келадиган қалбимни гўзал ва мафтункор оламга бошлаган бу юрак изҳори ўзимга ишонч деган буюк туйғуни қайтариб берди.

Ҳа, ёшим ўттиздан ошиб ўтин бўлаёздим. Ёшлигим, бокиралигим, бору-йўғимни топтаган инсонни яна кутаяпман. Сиз мендан ранжиманг. Ҳа, кутаяпман. У билан бир ёстиққа бош қўйганман. Кўз очиб кўрганим у. Мени ҳаёт унга рўбарў қилганидан буён қувониш, севиниш деган туйғуларни унутдим.

Туновгина қизлар даврасида ҳандон ташлаб кулиб юрган пайтлар эди. Мен жуда шаддод, жуда шўх эдим. Ҳеч қачон менинг измимга қарши чиқадиган куч йўқ, ҳамма орзуларим рўёбга чиқади, деб ўйлардим. Афсуски, буларнинг ҳаммаси ҳаёл экан. Мен муҳаббатнинг қувончини, ташвишини, азобини тортмасдан жаҳолат қурбони бўлдим. Мен ҳам кимнидир интиқиб кутгим, йўлларига пешвоз чиққим, ойдин тунда у билан сирли осмонга термулгим келарди. Севимли ва азиз одамим билан бу дунёнинг ғамини бўлишгим келарди.

Бугун эса... Ёлғизман. Уйим ҳам, юрагим ҳам хувиллаган. Ёлғиз юпанчим—фарзандларим ва севимли касбим. Худо мендан шуларни тортиб олмаса бўлди. Умримнинг мазмуни бўлган бу икки куч мени яшашга, яшаганда ҳам ўзим билан курашиб яшашга ундайди.

Сиз мендан ранжидингиз. Бунга асосингиз бор. Ҳақлисиз. Лекин ҳаётда ҳархил мақсадлар билан аёлларга гап отиб, хушомад қиладиган, ўзининг ёвуз нияти учун ҳар қандай жаҳолатдан қайтмайдиган эркаклар бор. Улар ҳар куни, ҳар қадамда учрайди. Айниқса, бева, бошида эри йўқ аёлларга қийин. Аёлнинг меҳрига сазовор бўлиб, лекин орқасидан тош отиб юрганлар қанча. Шу сабабли мен сизни ранжитдим. Тўғри, сизнинг ўктамлигингиз, ростгўйлигингиз, одамийлигингиз бор, бу менга ёқади. Лекин мен садоқат тушунчасини жуда-жуда қадрлайман. Гарчи мен сизга ''ҳа'' деб, сиз менга соатлаб термулиб ўтирганингиз ва мен сизга меҳр тўла кўзларим билан боқсам ҳам бу яхшиликка олиб бормайди. Биз бирбиримизга жуда боғланиб қолган, ўртада эса оила, фарзанд деган буюк риштани уза бошлаган бўлардик.

''Бир гиёҳ бор экан, у аҳён-аҳёнда ялтираб турар экан. Уни бир кўрган одам касалланмас экан. Уни меҳригиёҳ деб аташади. Сизни ўша гиёҳга ўхшатаман. Исмингиз Меҳригиёҳ бўлиши керак'' - дедингиз. Сиз мени бунчалар улуғламанг. Мен қоронғу зулматни ёритиб, аҳён-аҳёнда дунёга келадиганлар сирасига кирмайман. Мендайлар жуда кўп. Муҳаббатнинг азобидек азоб, шодлигидек шодлик бўлмайди дейишади. Нечун сизнинг юрагингизга муҳаббат кеч кириб келди?

Инсоннинг хулқ-атвори қизиқ. Ҳозир сизнинг қалб нидонгизга рад жавобини бераяпману, мактуб тугаши билан ''дод'' деб йиғлашим аниқ. Чунки, умримни ўзим хоҳламаган инсон билан боғлаганимдек, ўзим хоҳлаган инсонни ўзимдан йироқлаштиряпман. Юрагим ҳар бир ёзилаётган сартлар устида йиғлайди, ахир шу ёшга кирмагунимча ана шу инсонни изламабмидим?! Шу инсонни топиб, аламли, таънали, жаҳолатли... турмушингдан қочиб, қўл ушлашиб юлдузлар бағрига сингиб кетгинг келмабмиди? Уни топсам, бағрига бошимни қўйиб тўйиб-тўйиб, суйиб-суйиб, усиз дунёдан куйиб-куйиб ўтаётганингни айтиб дардлашаман демабмидинг? Нега чўчийсан, мана у бугун қошингда. Эҳ юрак, балки, бошдан сенинг измингга кирмаганим учун бахтсиздирман. Энди ўзгани ҳам омадсиз, бахтсиз умримга шерик қиламанми?

Мен сизни яна йўқотдим. Сизни йўқотаяпману юрак-бағрим ўртаниб кетяпти. Бир кун келиб, бугунги мактубим учун пушаймон бўлмасмиканман?.. Худодан сизга ҳам, ўзимга ҳам фақат бардош тилайман.

Сизга ҳурмат ва эҳтиром ила МАНЗУРА''.

Манзуранинг хатини оққа кўчирувчи Ҳафиза ЭГАМБЕРДИЕВА

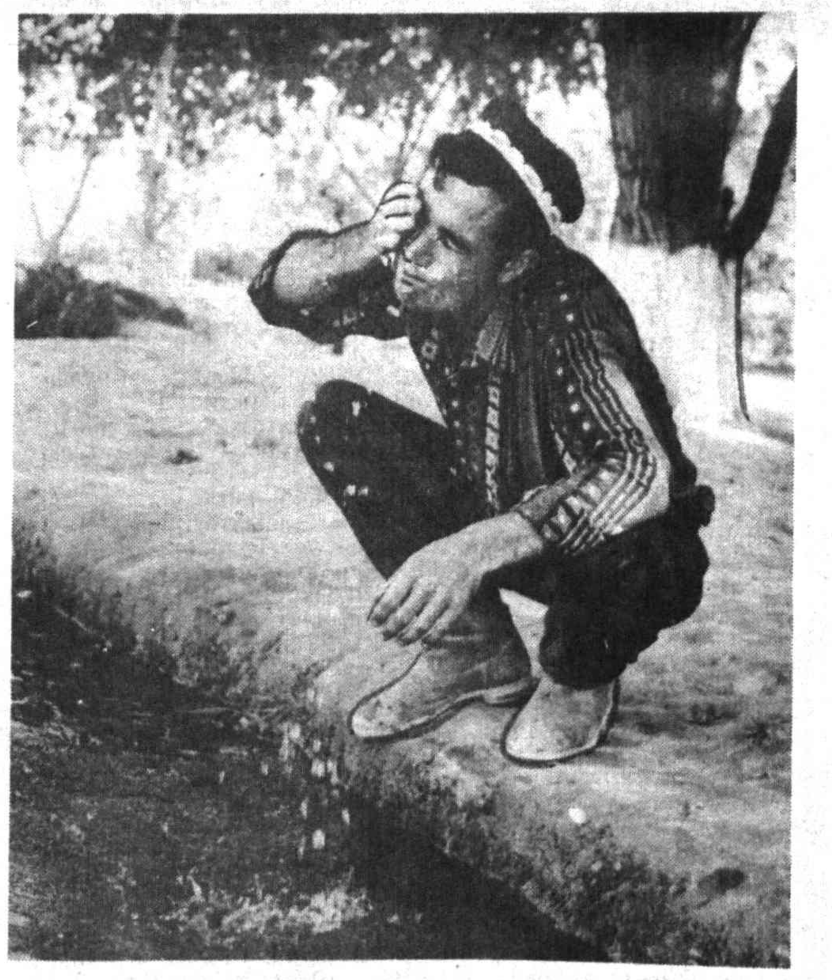

Даладан қайтгач...

Суратлаш А.ГЕРАСИМОВ

ЮЛДУЗЛАР САМОДАН СЎЗЛАЙДИ

ҚЎЙ. Душанба ёки сешанба куни сиз амалий ҳамкорлик қилиш миқёсида муҳим қадам ташлайсиз. Бу бизнес оламида яқин кунларда ривожланишдан далолатдир. Шанба ва якшанба кунлари уйда ўтирманг.

БУЗОҚ. Ҳафтанинг бошланиши маиший ва хизмат жараёнида муҳим масалаларни ҳал қилиш бўйича алоҳида хусусиятга эга. Қўлга киритилмаган пулингизни харажат қилиш борасидаги умидингиз қайта туғилиши мумкин. Дам олиш кунлари кўнгилли ишлар билан шуғулланинг. Асабий ҳамда босим ҳолатдаги ишлар билан қизиқманг.

ЭГИЗАКЛАР. Ҳафтанинг бошланишида ишларингиз натижаси сезиларли ҳолатга келади. Пайшанба ютуқлар келтиради. Оилавий ҳаётингизда ҳеч қандай кўнгилсизликларни келтириб чиқарувчи ҳолат юз бермайди.

ҚИСҚИЧБАҚА. Душанбада амалга оширилган ишлардан ташқари юмушлар билан шуғулланмаганингиз маъқул. Ҳафтанинг иккинчи қисмида кутилмаганда фойда топишингиз мумкин. Якшанбада вужудингизга ором бағишловчи сув спорти билан шуғулланинг. Аммо меъёридан оширманг.

АРСЛОН. Асабингизни бузишга сабабчи бўладиган ҳодисалар бўлиши мумкин. Лекин ўзингизни йўқотманг, иродали бўлинг.

Тасодифий ҳолатлардан нарироқ юринг. Дам олиш кунлари саломатлигингизни мустаҳкамлаш учун эркин юринг. Ҳар бир қулай вазиятдан унумли фойдаланинг.

ПАРИЗОД. Бу ҳафта ишлар жуда кўп бўлади. Шундай экан режалар тузиб олинг. Акс ҳолда чалғиб кетишингиз мумкин. Чоршанба куни яқин кишиларингиз ва қариндошларингиз ўртасидаги муносабат чигаллашиши ҳолати бўлади. Аммо шанбада ўзингизни ўта яхши ҳис қиласиз, кайфиятингиз чоғ бўлади.

24 августдан 30 августга қадар ҳаво ҳарорати бироз пасаяди. Ниҳоят, салқин тушади. Аммо ёғингарчилик кутилмайди. Республикамизнинг катта қисмида ҳарорат аввалгича қолади. Кечалари 16-21, кундуз кунлари 32-37 даража бўлади. Жанубда ҳамда қумлик ҳудудларда кечалари 18-23, кундуз кунлари 34-39 даража иссиқ бўлади.

ТАРОЗУ. Ўз мақсадларингизга эришиш учун музокаралар олиб борасиз ва бу йўлда изланасиз. Бунда ўта кучли дўстлик қўллари сизга мадад беради. Якшанбада кўнгилли ҳолатлар юз беради, муҳаббат борасида омадингиз келади.

ЧАЁН. Иш вақтида мураккаб вазиятга дуч келасиз. Ҳафтанинг биринчи бўлагида иккинчи қисмига нисбатан амалий иш самарали бўлади. Каттагина ҳаражатлар қилишга тўғри келади.

ЎҚОТАР. Иш кунлари энг қизиқарли воқеалар юз беради. Шароитга қараб барча режаларингизни амалга оширишга ҳаракат қилинг. Иш, овқатланиш вақтидан унумли фойдаланинг

ТОҒ ЭЧКИСИ. Шу ҳафтада ўзингиз истамаган, лекин зарурати бўлган сафарга чиқасиз. Сешанба ва чоршанбада фаолиятингиз унумли бўлади.

ҚОВҒА. Ҳафта зерикарли ўтади. Душанбада раҳбарият билан баҳслашишдан ўзингизни тийинг. Сешанба ва чоршанбада масъулиятли савдо-сотиқ билан шуғулланманг. Улар сизга фойда келтирмаслиги мумкин.

БАЛИҚ. Шерикчилик ва амалий ҳамкорликдаги ишларда муҳим воқеалар рўй бериши кутилади. Эски алоқалар узилиб, янгилари тикланади. Бу сиз учун ҳафта давомидаги энг муҳим ҳолат эмас. Сиз ўзингизни дам олиш кунига бағишланг.

ТАБИБХОНА

ДОРИ ҚАЧОН ИЧИЛАДИ?

Аспирин овқатдан олдин, маъдан сув билан ичилади. Эритромицин, нистатин, неомицин, пенициллин, ични юмшатувчилар, бромид, сульфаниламидлар, юрак ва пешоб ҳайдовчи дориларни ҳам овқат тановвул қилишдан олдин ютиб, устидан сув ичилса, фойдаси кўпроқ бўлади.

Кофеин, теобромин, теофелин нордон мева шарбатлари билан ичилгани маъқул.

Унутманг: тетрациклинни зинҳор сут билан ичманг. Эритромицин ва пирамидонни эса нордон шарбатлар билан ичишдан сақланинг.

"Табобат" китобидан олинди

НИЯТИНГИЗ ХОЛИС БЎЛСИН

ҚАЛБ ДАФТАРИДАН

❒Керак пайтида дўстнинг қўли очиқ бўлгани билан, кўнгли ҳар гал нозик.

❒Инсоннинг дили бежо бўлса, унинг кўзи, тили, қўли ҳеч қачон эзгуликка бошламайди.

❒Одамзот шахсий қусурларини ўзгалардан пинҳона тутсада, ақл-идрокини ҳеч кимдан яшира олмайди.

❒Дилга келган фикрнинг амалга ошишида йўлдош бўладиган омиллар ўзингизга боғлиқ.

❒Манман кишини тўғри йўлга солиш онадан қайта туғилишдек машаққатли.

❒Доимо димоқ-фироқ қилиш билан нафақат ўзингизнинг, балки бошқаларнинг кўнглини олиш амри маҳол.

❒Ўзини доно ҳисоблаб бўлар-бўлмасга ақл ўргатувчи одамга эътироз билдириш бамисоли, шамолга тескари бориш билан баровар.

❒Ўғлини-келинидан, қизини-куёвидан қизғанувчи шахснинг нияти ҳар гал ҳам холис бўлавермайди.

❒Ўзи каби нотавон раҳбарга ҳар доим сажда қилувчи шахснинг ҳақиқий афт-башарасини англаш мушкул савдо.

❒Кўп гапирувчи одамнинг сўзи қуруқ пақирнинг тақирлашини эслатади.

❒Эркак киши айниқса уч бор: уйланганда, касб танлаганда ва ўғилга тарбия берганда асло адашмаслиги лозим.

❒Ҳадеганда ишинг битмай, кўнглинг хира тортгани -- ночорликнинг белгиси эканлигини унутма.

❒Эзгулик уруғи танқис бўлгани билан, у барчага насиб этиши мумкин. Бунинг учун ният холис бўлмоғи лозим.

Муассис: ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир Абдуқодир НИЁЗОВ
Навбатчи муҳаррир: Назокат УСМОНОВА

ТАҲРИРИЯТ: Қабулхона — 136-56-58, 133-95-97; хатлар бўлими — 136-54-64; тижорат бўлими — 133-79-69; ижодкор ёшлар бўлими — 136-54-64; спорт, ҳарбий ватанпарварлик бўлими — 136-58-93, котибият — 136-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32—уй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Дизайн устаси: С.ФАЙЗУЛЛАЕВ

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 0513.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ Тираж: 11.024
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти —21.30
1 2 3 4 5 6